

Tečaj XXXIV.

Studeni 1910.

Broj 11.

Šumarski list.

Organ

hrv.-slav. šumarskoga društva

Izdaje
Hrvatsko-slavonsko
šumarsko društvo.

Uredjuje
ANTE KERN.

Izlazi svaki mjesec

ZAGREB 1910.

Naklada hrv.-slav. šumarskoga društva.

Broj 8583./1910.

Kr. kotarska oblast u Kutini dne 13. listopada 1910.

Predmet: Zbegovača z. z. prodaja hrastova.

Oglas dražbe.

Povodom naredbe kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove od 7./9. 1910. broj 48685, ter temeljem ovlasti podijeljene odpisom županijskog upravnog odbora u Bjelovaru od 12./9. 1910. broj 3059 u. o obdržavati će se u uredu kralj. kotarske oblasti u Kutini dana 7. (sedmoga) studena 1910. u 9 sati prije podne javna pismena dražba vrhu 310 komada hrastovih stabala, nalazećih se u šumi „Debelo kosa i Gojilo“ zemljištne zajednice Zbegovača, udaljene 4 klm. od željezničke postaje „Banova jaruga“ lonjskopoljske željeznice. Isti hrastovi procjenjeni su na 263·58 m³ trupaca, 61·48 m³ gradje, 344 kom. željezničkih podvlaka i 244 prost. mtr. hrastovog ogrijevnog drva u sveukupnoj procjenbenoj vrednosti od 5581 K 48 fil.

Rok sječe izradbe i izvoza ustanavljuje se do 31/3 1911.

Dražbovati će se samo pismenim ponudama.

Pismene ponude, propisno biljegovane, sa točnom oznakom dražbenog predmeta, sa točno navedenim brojevi i slovi označenom svotnom ponudom, primaju se do 7./11. 1910. kod kr. kotarske oblasti u Kutini, te se imadu najdulje do 9 sati prije podne dražbu vodećem činovniku kr. kotarske oblasti predati.

Nudioč imade uz svoje ime i prezime, obitavalište i uz vlastoručni podpis u ponudi naročito očitovati, da su mu dražbeno prodajni uvjeti poznati, da se njima podvrgava, te da će takove ili sām, ili kroz svoga punomočnika podpisati.

Ponudi mora priležati 10% procjenbene svote u ime žaobine u gotovom novcu, ili u tečaju stojećim sa couponima ili talonom obloženim državnim austro-ugarskim papirima, ili inim pupilarnu sjegurnost uživajućim efektima, koji se za 5% izpod burzovne vrednosti primaju.

Dostalac se ujedno obvezuje, da će prigodom isplate dostalne svote uplatiti povrh ove, u zaključu za uzgoj djece šumarskih činovnika u kraljevina Hrvatskoj i Slavoniji 0·2% od dostalne svote.

Na omotu pismene ponude mora uz naslov izrično ubilježeno stajati.

„Ponuda za prodaju od 310 komada hrastovih stabala u šumi „Debelo kosa i Gojilo“, vlasništvo zemljištne zajednice Zbegovača, koju će se prodavati na dan 7. studena 1910. kod kr. kotarske oblasti u Kutini.“

Brzojavno ili naknadno stigle ponude ne primaju se.

Dražbeni uvjeti zastupajući ujedno i kupoprodajni ugovor, mogu se uviditi za vrijeme uredovnih sati u uredu kr. kotarske oblasti u Kutini.

Kr. kotarski prestojnik : Vrklijan v. r.

BROJ 11.

U ZAGREBU 1. STUDENA 1910.

GOD. XXXIV.

ŠUMARSKI LIST

Preplata za nečlanove K 12 na godinu. — Članovi šumar. društva dobivaju list bezplatno — Članarina iznosi za utemeljitelja K 200. — Za članove podupirajuće K 20. — Za redovite članove I. razreda K 10 i 2 K pristupnine. — Za lugarsko osoblje K 2 i 1 K pristupnine i za »Šum. liste« K 4 u ime preplate. — »Lugarski viestnik« dobivaju članovi lugari badava. Pojedini broj »Šum. lista« stoji 1 K. Članarinu i preplatu na list prima predsjedništvo društva.

Uvrstbina za oglase: za 1 stranicu 16 K; za $\frac{1}{2}$ stranice 9 K; za $\frac{1}{3}$ stranice 7 K
 $\frac{1}{4}$ stranice 6 K. — Kod višekratnog uvrštenja primjereni popust.

Revizija pravoužitničkoga katastra kod krajiskih imovnih općina.

Piše Petar Manojlović.

Pitanje o reviziji pravoužitničkoga katastra petrovaradinske imovne općine potezalo se čitav jedan decenij na sjednicama zastupstva ove općine. Već u sjednici od 4. XI. 1899. pao je jedan predlog te vrsti. Poslije ovoga vremena sve se življe ovo pitanje pretresalo, iznosile se tegobe pojedinih pravoužitnika, udaralo se najviše po §. 14. naputka A. k zakonu od 1881., sastavljeni su projekti, po kojima bi se revizija katastra trebala obaviti, te razlagalo, kojim bi se načinom iz dotadanjega katastra uklonili razni nedostatci i time dosadanje zamršeno stanje u katastru razčistilo.

Temelj prvoga staroga katastra položen je 1882.—1884. godine, te se već kod njegova sastava pokazaše njeke mane i pogreške, koje su upravo neobjasnjivo u njega dospjeli, a poslije se opet provedbom ustanova §. 14. nap. A. zakonu od 1881. do danas, u koliko je ova bila moguća, a još više, koliko je bila nemoguća, pošto grunтовne oblasti u smislu §. 12. pomenutoga naputka A. ne imaju kod sebe jedan primjerak katastra, da bi u istom mogle voditi sve grunтовne promjene, uslijed česa se nije mogla kontrolisati ni realna kvalifikacija pravoužitnika, a nije bolje stajalo ni sa onim promjenama,

koje su u djelokrugu izvješćivanja općinskih poglavarstava, — stvorile posve nejasno i zamršeno stanje, koje je posve razumljivo, „kod samih pravoužitnika pobudilo općenitu želju, poduprtu i od strane same stručne uprave, da se ovo stanje nekim načinom razčisti i katalog postavi na siguran i čvrst temelj.

Kada se znade, da je gruntovno stanje pravoužitničkih posjeda za pravoužitnički katalog uz personalnu kvalifikaciju pravoužitnika, prvi i glavni kriterij za pravoužitničko pravo na krajiške šume, pa kada je ovo stanje u neprestanoj mijeni, što je baš naročiti slučaj u ovoj imovnoj općini, pri čemu su mnogi ovlaštenički posjedi pravoužitnika, od sastava katastra do danas, prošli ruke raznih posjednika, a da o tom često nismo bili obavješteni, jasno je, da i stanje pravoužitničkoga katastra u takovim prilikama postaje sve nejasnije, zamršenije i nepravilnije.

Nadalje, kada se uzme, da se je u pravoužitničkom katastru, i ako na prvi pogled izgleda dosta jednostavan, kasnijim razvojem socijalnih prilika pravoužitnika, stvorilo čitavo klupko zamršenih pitanja, za čije razmršenje te pravilno rješenje, nije u pojedinim slučajevima dovoljan jamac ni sam pomenuti naputak A, to se vidi, da se je ukazala neodkloniva potreba, da se na неки način ovo stanje popravi. S toga bijaše odlučeno, da se provede revizija pravoužitničkog katastra. te je odnosni zaključak za ovu imovnu općinu odobren na rednom kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove od 22. IX. 1907. broj 42.487.

Kako je pak pravoužitnički katalog za gospodarstvo imovne općine stožer, oko koga se ovo treba kretati, te kako se na njemu temelje hiljade i hiljade doživotnih i vječnih renta, koje imovna općina izdaje godišnje svojim pravoužitnicima, kako je ovo prva revizija poslije sastava katastra, te kako nam ona daje i jasnu sliku razvoja socijalnih prilika naših krajišnika, od razvojačenja vojne Krajine do danas, od interesa je i u našem stručnom listu o tom tako važnom pitanju što iznijeti.

Što je zadaća revizije pravoužitničkoga katastra, daje se zaključiti iz naprijed navedenoga, naime uklonuti sve one mane i pogreške, koje su ušle u njega već kod sastava, a onda sve provedene promjene u istomu u smislu § 14. nap. A. zakona od godine 1881., kojima je nastala nejednakost uživanja pravoužitničkih kompetencija prema gruntovnom posjedu, naročito upućenje podijeljenika na zajedničko uživanje nedjeljive $\frac{1}{4}$ selišta, razčistiti tim, da se odmjeri pravožitnička kompetencija svakom pojedinom pravoužitniku na temelju današnjega faktičnog a gruntovnoga stanja njegova posjeda t. j. temeljem staroga katastra sastaviti novi k a t a s t e r.

Revizija pravoužitničkoga katastra zadaje ogroman posao, za koga treba stvoriti dobro smišljen plan, po kojem će se taj posao moći izvršiti brzo, tačno i savjesno, a u smislu postojećih propisa naputka A. k zakonu od godine 1881.

Kako smo imali taj plan i po njemu izveli naše poduzeće, te kako se u opće po dovršetku radnje najbolje vidi, da li je plan, po kojem je izvadljana ta radnja odgovarao svojoj svrsi, to i mi po obavljenoj reviziji možemo sigurno i temeljito prosuditi, koliko je za to postavljeni načrt dobro služio, gdje bi ga trebalo izmijeniti ili nadopuniti u svrhu, da bismo dobili što prije i što tačniji pravoužitnički k a t a s t e r. U tom prosudivanju obratiti ćemo pažnju napose na sve one zaprijeke, koje stoje na putu pribiranju točnih i sigurnih podataka o dvima glavnim momentima u rješavanju pravoužitničkih predmeta, naime o realnoj i personalnoj kvalifikaciji za stečenje toga prava, kako bi se ove zaprijeke praktički dale najzgodnije ukloniti, a da se pravi cilj postigne, te osvrnuti se u upće na sve nejasne i tamne strane pitanja ove vrsti, koje smo imali lijepu priliku od revizije pravoužitničkoga katastra sresti.

Nacrt za reviziju pravoužitničkoga katastra sadržan je u glavnom u propisima naputka A. k zakonu od 11. VII. 1881. t. j. isti oni propisi, koji su u glavnom vladali kod prvoga

sastava katastra, vrijede i kod revizije uz tu izmjenu, da prilikom revizije sve pravoužitničke predmete riješava s jedne strane gospodarstveni ured — pravoužitništvo kategorije d) — a s druge strane kotarska oblast — pravoužitništvo kategorije e) §. 1. pomenutoga naputka A, a gruntovne oblasti pri tom nemaju nikakove ingerencije, što je baš kod sastava katastra bilo obratno, naime, da su temeljem § 3. spomenutoga naputka A. gruntovne oblasti odlučivale za pravoužitništvo kat. d.), a gospodarstveni uredi mogli su tek pri tom dobiti sudjelovanje.

Razlikujući općenito dvije kategorije pravoužitnika po § 1. naputka A. zakona od 11. VII. 1881., naime pravoužitnike kategorije d) t. j. one, koji potiču iz bivših krajiskih zadruga, koje su do 8. VI. 1871. g. u zadružnoj vezi živile, te kategoriju e) t. j. one, koji ne potiču iz bivših krajiskih zadruga, nego iz krajiskih obitelji, koje su do ovoga vremena (8. VI. 1871.) vojnike davale; imamo tako razdijeljene u te dvije grupe i prigovore za pravoužitništvo.

Ta pod točkama d) i e) istaknuta svojstva, koja pojedinci imaju, tvore njihovu personalnu kvalifikaciju, a onda preostaje još i realna kvalifikacija, koju za prvu grupu tvori posjedovanje oranica i livada t. zv. ovlašteni posjed, a kod druge grupe je tako rekući i nema, nego se traži u najmanju ruku posjed kuće i kućnoga prostora.

Cijela revizija okreće se oko ova dva pitanja: personalnoj i realnoj kvalifikaciji pravoužitnika jedne i druge kategorije. Sve niti ovih radova stiču se na ovim dvama pitanjima. Kad je sigurno i temeljito utvrđeno jedno i drugo svojstvo, dokazano je i pravoužitničko pravo.

Pri tom služi za temelj stari katalog. Iz njega se sastavi popis sviju pravoužitnika tekućim redom po kućebrojevima, a gdje ovih nije, tekućim redom gruntovnih uložnih brojeva, pod kojima su u gruntovnici upisani posjedi odnosnih pravoužitnika. Kod tekućim redom uzetih kućebrojeva unesu se također odgovarajući brojevi gruntovnih uložaka, a onda kod svakoga pravoužitnika veličina njegove pravoužitničke kompe-

tencije, pripadala ova jednom ili njih više na zajedničko uživanje kao $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ ili $\frac{4}{4}$ selišta uz oznaku kategorije pravoužitništva, naime slovo d) ili e) § 1. naputka A.

Sa ovakovim iskazom ide se u gruntovnicu. Za svakoga pojedinca prema označenom kućebroju i gruntovnoga uloška broju, ili gdje je ovaj sam, izvidi se gruntovno stanje, naime, je li stoji pod tim oznakama i u gruntovnici odnosni pravoužitnik, pa u jesnom slučaju izvadi se njegov gruntovni izvadak. Tamo, gdje su nekretnine opterećene pravom služnosti doživotnoga uživanja, ima se ovo naročito u izvađeni gruntovni izvadak unijeti. Kod onih pravoužitnika, kod kojih se ustanovi, da u gruntovnici nemaju na svom imenu nikakovih nekretnina, unese se ta primjetba u stupac „opaska“ našega iskaza. Gruntovni izvadak ima se sastojati samo iz posjedovnice, a teretovnica ne potrebuje, osim opterećenja sa pravom služnosti doživotnoga uživanja u korist drugoga na cijele, ili na stanoviti dio nekretnina.

Kada je ovo bilo učinjeno za svako pravoužitničko mjesto, sastavlja se iz ovoga iskaza drugi iskaz, koji se sastavlja istim načinom kao prvi, a u koga se unesu samo oni pravoužitnici, kod kojih je izvađenim gruntovnim izvadcima točno ustanovljeno, da imaju traženu realnu kvalifikaciju za dano im pravoužitništvo. Svi oni, kod kojih se ovo nije pronašlo, ispuste se iz drugoga iskaza. U ovaj drugi iskaz ne unosi se pravoužitnička kompetencija onako kao u prvom, naime, da se oni, koji uživaju zajednički pojedina selišta, svaki zasebno unese prema njegovom ovlaštenom posjedu sa odgovarajućim dijelom uživanja, do 17. jutara $1\frac{1}{4}$, do $25\frac{1}{2}\frac{2}{4}$, do $34\frac{3}{4}$ selišta, a preko ovoga sa $\frac{4}{4}$ selišta.

Ovako sastavljen iskaz prepiše se za svako pravoužitničko mjesto, te kao osnova pravoužitničkog katastra šalje se svaka uz otvorenje četiri nedeljnoga roka nadležnim općinskim poglavarstvima na izloženje radi stavljanja prigovora proti istoj.

Kada su osnove prispjele općinskim poglavarstvima, uputi se po koji činovnik, da dotičnim općinskim organima objasni

cio postupak za stavljanje prigovora proti izložene osnove, koliko od strane samih stranaka, toliko i od strane samoga općinskogog poglavarstva.

Naročito je potrebno objasniti uredujućem općinskom organu, u čemu se sastoji personalna, a u čemu realna kvalifikacija u opće za pravoužitništvo jedne i druge kategorije, jer ovo je naročito za to važno, da općinsko poglavarstvo uzmogne ovo samostalno kontrolisati kod sviju, a naročito kod onih, koji ulažu proti osnovi prigovor radi njihova ispuštanja iz osnove, ili uvrštenja u istu. Vrlo je pogrešan postupak kod onih općinskih poglavarstva, koja o ovom daju svjedočanstva jednostavno na temelju izjave stranke, a bez da su se o tom i malo uvjerila. Tako isto stoji potreba objašnjenja pojma *vodenja samostalnog kućanstva*.

Pod pojmom vođenja samostalnoga kućanstva razumijeva se, da dotični prigovaratelj osnovi ili u opće u osnovi imenovani pravoužitnik ima svoju, na svojem imenu gruntovno upisanu vlastitu kuću, da u njoj stalno stanuje i vodi kućanstvo na svojim nekretninama. U onom mjestu, gdje ima svoju kuću i vodi samostalno kućanstvo, ako je ovo na teritoriju imovne općine, tamo se unosi i u pravoužitnički katalog. Ako je kuća n. pr. sagrađena na općinskom pašnjaku, a stranka posjeduje gruntovno i drugih nekretnina (oranica i livada), ne može biti uvrštena u katalog, pošto ne vodi samostalno kućanstvo u svojoj, na svom imenu gruntovno upisanoj kući (vladina rješitba 1./VII. 1910. broj 28.496 ex 1910.) Oni pak, koji živu pod kirijom, po gotovo ne mogu biti uvršteni u katalog. (Vladina rješitba od 13./VII. 1910. br. 3.990 ex 1910).

Prigovori proti izloženoj osnovi mogu biti od strane stranaka ili u svoje ime, ili protiv drugoga. Jedni i drugi prigovori saslušaju se zapisnički u otvorenom roku kod odnosnoga općinskogog poglavarstva. Prvi se mogu sastojati u tom, da se traži povišenje pravoužitničke kompetencije, ili posve novo uvrštenje i to, ili kao dotada nikada neuvršteni, ili kao podijeljenik; a drugi, da se traži čije brisanje, pošto da mu manjka jedan od navedenih kriterija za pravoužitničko pravo: personalna ili

realna kvalifikacija, ili da nema svoje vlastite kuće, u kojoj bi vodio samostalno kućanstvo.

Ovi zapisnički prigovori jedne i druge vrsti trebaju biti posve precizno sastavljeni, da se iz njih može tačno viditi, što stranka zahtjeva i na čemu svoje zahtjeve temelji. Za navod personalne kvalifikacije kao pravoužitnik kategorije d) treba tačno biti navedeno iz koje bivše krajiške zadruge potiče diobom, a za navod realne kvalifikacije, pod kojim gruntovnim uložnim brojem nalaze se moliteljeve nekretnine.

Pravoužitnici kategorije e) trebaju za navod svoje personalne kvalifikacije tačno imenovati svoju obitelj, koja je za vrijeme vojne Krajine vojнике davala, te nавesti u kakovom srodstvu stoji odnosni vojnik sa reklamantom pravoužitničkoga prava. Ovdje bi trebalo radi ubrzavanja i jednočnosti postupka, da dotična stranka tom prilikom odmah navede godinu rođenja kao i godinu uvojačenja ili početka vojnoga službovanja odnosnoga vojnika, da bi za istoga o tom potrebnii dokumenat raspravljaljuća kotarska oblast nabaviti mogla i to za sve prigovaratelje iz jednoga mjesta zajednički, da u protivnom ne mora ovo naknadno ponovnim saslušavanjem stranke kod općinskoga poglavarstva tražiti. U slučajevima, gdje imenovani vojnik nije u vojsci aktivno služio, a bio samo uvojačen prije 8.VI. 1871. godine, dovoljno je i ovo za dokaz personalne kvalifikacije.

Za sve u osnovi unešene, kao i one, koji su uložili zapisnički prigovore proti izložene osnove u svoju korist, izdaje općinsko poglavarstvo u redovnu potvrdu o njegovoj personalnoj kvalifikaciji, te posjeduje li svoju vlastitu kuću i vodi li u njoj samostalno kućanstvo.

Ovo je tako važan dokumenat pri rješavanju ovih prigovora, kao što je i sam gruntovni izvadak, jer prvi osvjetljuje personalnu, a drugi realnu kvalifikaciju reklamanta, pa ipak se prvi u veoma čestim slučajevima izdaje sa toliko površnosti i nevjerodstojnosti, da se gubi svaka imalo jača podloga za tačno i savjesno rješenje ovakovih predmeta. U tome smo pri-

likom revizije imali bogato iskustvo, pa ćemo i o tomu ovde jnešto iznijeti.

Dobiveno je n. pr. u jednom te istom predmetu, od ednoga te istoga općinskoga poglavarstva po tri i više takovih uredovnih potvrda i izvještaja, a da su svi međusobno bili protuslovni. Drugi put tvrdilo je jedno te isto općinsko poglavarstvo za neku stvar dva i tri puta najodlučnije kako za nju stanje stoji (na pr. samostalno kućanstvo), pa kada je odluka od strane ureda izdana nepovoljna za stranku — izhodila je ta stranka za okrijepljenje svoga utoka proti odnosnoj odluci posve novu uredovnu potvrdu, kojom je odnosno poglavarstvo opozvalo sve svoje prve potvrde, jer da ih je u nepoznavanju prilika (!?) izdalo, a sada ovom novom tvrdi odlučno prvim posve protivno, a stanje je ipak po prvima!

Izdavane su uredovne potvrde, da neka stranka u svojoj vlastitoj kući vodi samostalno kućanstvo i ako je ta stranka umrla prije stanovitoga broja godina, ili tvrdilo se da ona u stanovitom pravoužitničkom mjestu živi, da posjeduje vlastitu kuću i da u njoj vodi samostalno kućanstvo, a kad tamo ta stranka služi dulje vrijeme izvan imovne općine, a kuće u opće nije nikada ni imala!

Ne samo pogledom na svjedočanstvo o posjedovanju vlastite kuće i vođenja samostalnoga kućanstva, nego i pogledom na utvrđenje personalne kvalifikacije, dobivane su prema naprijed iznešenom uredovne potvrde iste valjanosti.

Uzrok izdavanja tako nevjerodstojnih isprava leži u posve mehaničkom poslovanju u tom dotičnih organa, naime, bezsvjesnom ispunjavanju odnosnih o tom formulara, a bez ikakova ispitivanja i utvrđenja odnosnih okolnosti (povjereno često običnim pisarčićima), na osnovu samih strankinih izjava, a bez ikakova osvjedočenja o ovima. Najčudnije je pako u takovim slučajevima to, da krivac ostaje nekažnen, te da u opće ima slobodu takvu ispravu izdati i potpisati. Što bi bilo sa gruntovničarom, koji bi izdao gruntovni izvadak, koji ne odgovara stanju stvari!?

Nije bolje ni sa drugima ispravama, koje u ovu svrhu izdaju općinska poglavarstva. Tako su na pr. za utvrđenje srodstva reklamanta pravoužitništva sa naslova e) sa imenovanim vojnikom izdavani izvadci iz pukopopisnih listina, koji su krivo navodili srodstvo i godinu rođenja odnosnoga vojnika, ili je to bilo posve površno istaknuto, pa se moralo priteći u tu svrhu obiteljskim izvjesnicama, kao tačnim i sigurnim ispravama — za to bi se u istaknuti cilj trebalo samo ovim ispravama posluživati.

Iz ovoga biva jasno, da moramo što bolju pažnju obratiti na sve one isprave i izvještaje, koje u pojedinim slučajevima prilikom revizije dobivamo od pojedinih općinskih poglavarstva, te u iole sumnjivim slučajevima poduzeti svestrano ispitivanje odnosnih okolnosti. Za to bi trebali činovnici za izloženja pravoužitničkih osnova, što više kontrolisati rad općinskih poglavarstva, istražujući u sumnjivim slučajevima odnosne okolnosti kroz starije, pošt ne i iskrene ljude — pravoužitnike. — Za potkrijepu ovoga, navesti nam je, da je bila jedna općina, u koju je otišao činovnik poslije uloženih i riješenih sviju prigovora proti izložene osnove, te je samo tom zgodom kroz povjerljive ljude našao promjena kod nekih trideset pravoužitnika, od kojih je oko dvadesetorice bilo brisano, kao pomrli, ili bez realne kvalifikacije. Naravno, da bi ova potreba kontrolisanja posve odpala, kada bi dotični uredujući organi općinskih poglavarstva bili na strogo i savjesno izvršivanje dužnosti u ovom smjeru prtegnuti, te za svaki i najmanji prestupak uzeti na odgovornost i kažnjeni, jer oni smatraju ovo poslom izvan svoga službenoga djelokruga, te bez odgovornosti.

Kada se je za izloženje osnove svršio otvoreni rok od četiri nedelje, zaključe se klauzulom općinskoga poglavarstva, da je od tada do tada bila izložena, te se sa svima zapisničkim prigovorima i odnosećim se prilozima odpošle gospodarstvenom uredu, gdje se pristupi riješavanju prigovora.

Prvo je pri tom, da se iz gruntovnice pribave gruntovni izvadci za sve one, koji su uložili prigovore u svoju korist, a kada su ovi pribavljeni, riješavaju se prigovori.

Pridošli prigovori razdijele se u dvoje i to one, koji spadaju u kategoriju pravoužitništva kategorije slovo d), koje riješava gospodarstveni ured, te one, koji spadaju u kategoriju pravoužitništva slovo e) koji se odstupaju nadležnim kotarskim oblastima sa svima odnosećima se spisima na postupak

Za donošenje odluka po tima prigovorima, a za pospješenje posla, služi se formularima i to: za uvrštenje sa naslova slova d) formular 2. o provedbi diobe te odmjeri kompetencije svakoj grani zasebno, formular 3. za protivno rješenje onom pod 2, formular 4. za povišenje kompetencije, formular 5. za protivno rješenje pod 4, te formular 6. kao obrazac dopisa za odstup predmeta sa naslova slova e) kotarskoj oblasti.

Kod rješavanja predmeta pravoužitništva kategorije d) igra glavnu ulogu rok, do koga je osnova bila izložena. Naime sve gruntovne promjene, koje su u gruntovnici provedene, ili postale pravomoćne do toga roka, uzimaju se u obzir kod revizije, dočim sve druge promjene poslije ovoga roka, spadaju u promjene prema § 14. spomenutoga naputka A zakona od godine 1881. Da taj rok to značenje ima, a ne određenost, do koje se mogu samo prigovori ulagati, zaključiti je otuda, što i poslije ovoga roka podnešeni prigovori proti izloženoj osnovi, moraju se uzeti u postupak kod revizije, pa makar oni bili podnešeni mnogo vremena poslije roka, a takovi prigovori mogu se samo onda uzeti u reviziju, ako je molitelj po pridonešenom gruntovnom izvadku imao realnu kvalifikaciju prije istaknutoga roka.

Ovaj rok sa početkom izloženja osnove nije bio fiksiran, nego je to ovisilo o tomu, kada je osnova pojedinoga mjesta bila otpislana općinskom poglavarnstvu, te kada ju je ovo na izloženje stavilo. Kada se uzme, koliku važnost taj rok ima prema naprijed istaknutom, ukazuje se, da bi ovaj rok trebao biti za cijelu imovnu općinu isti, a ne za svaku općinu drugi t. j. da bi trebalo da sve osnove budu istodobno izložene i istodobno zaključene.

N. pr. u jednoj je općini osnova bila izložena 6—8 mjeseci prije nego u drugoj. Mnogi predmeti iz ove druge općine

mogu biti riješeni revizijom, dočim u onoj prvoj za toliko manje. Ovim se pokazuje već kod same revizije neka nejednakost kod pravoužitnika, što bi posve otpalo, kada bi taj rok jednakо započeo u čitavoj imovnoj općini, a što bi se dalo izvesti bez ikakovih tehničkih poteškoća.

Tko je prema pridoušeњom gruntovnom izvadku postao vlastnikom nekretnina, tko se pravomoćno izdijelio, ili tko je prikupljenih nekretnina postao gruntovnim vlastnikom prije naprijed navedenoga roka, stekao je uslove za uvrštenje u kataster sa strane realne kvalifikacije.

Prema ovom je postupak za priznavanje realne kvalifikacije prilično jednostavan i jednoličan, nu i pri tom dolaze slučajevi sa opterećenjem služnosti doživotnoga uživanja stanovitih cijelih nekretnina, gdje se pojave često dva reklamanta: gruntovni vlastnik i doživotni uživaoc, koji i postaje doživotnim pravoužitnikom, dok postoji gruntovno provedeno pravo doživotnoga uživanja u njegovu korist. Opterećenje sa pravom doživotnoga uzdržavanja na nekim nekretninama ne igra nikakove uloge.

Kod svega riješavanja u opće, vodi se stroga evidencija o svima predmetima, kuda se koji sprovodi radi upotpunjena potrebnih podataka prije izdanja naše odluke, a i poslije povodom utoka stranaka proti naših odluka, te riješenja svakoga utoka. Utoci su na županijski upravni odbor i kr. zemaljsku vladu, a jedni i drugi podnose se preko gospodarstvenoga ureda.

Dok je pitanje realne kvalifikacije u opće lahko i jednostavno riješiti, teže je ovo kod pitanja personalne kvalifikacije, te pitanja o vođenju samostalnoga kućanstva. Istaknuto je naprijed, da isprave, po kojima se to prosudjuje, naime uredovne potvrde općinskih poglavarstva, uslijed česte njihove neispravnosti, oteščavaju nam često posješno riješenje ovih predmeta, te zahtjevaju u jednom te istom predmetu po više odgovora opć. poglavarstva, dok se dođe do pravoga stanja stvari. Kako bi se tomu donjekle predusrelo, istaknuto je naprijed.

Pridružuje se tome često i preprednost samih stranaka, kao što je ovaj slučaj, u kojem se od strane stanovite stranke

htjelo izigrati pojam o vođenju samostalnoga kućanstva. Njih dvoje živu u konkubinatu. Bili su suvlasnici i kao takovi uvršteni u kataster, dok je međutim muž imao posjeda i na svom imenu. Kada su saznali, da samostalno u kataster može biti uvršten svaki pravoužitnik, koji ima svoju vlastitu kuću i u njoj vodi samostalno kućanstvo, oni su za vrijeme izloženja osnove podijelili kućni prostor i muž na svom dijelu sagradio kolibicu; u kojoj je za vrijeme izloženja osnove stanovao, samo da može doći do uredovne potvrde o vođenju samostalnoga kućanstva u njegovoj vlastitoj kući, premda on dalje sa svojom priležnicom zajednički živi i vodi zajedničko kućanstvo.

Ovim je do sada u glavnom prikazan postupak o predmetima pravoužitištva sa naslova slova d), a preostaje još o predmetima pravoužitištva sa naslova slova e), koji spadaju u nadležnost kotarskih oblasti. Kod ovih je predmeta postupak zamršeniji, čemu leži uzrok u neprovađanju pravoga postupka, te u suštini samih tih predmeta.

Postupak, po kojem su ti predmeti riješavani, bio je kod svake kotarske oblasti drugčiji, a malo gđe da bi bio vođen u smislu postojećih o tom propisa spomenutoga naputka A.

Tako je na pr. jedna kotarska oblast priznavala pravoužitištvo po slovu e) na temelju same uredovne potvrde općinskoga poglavarstva, jer da je već tim, što stranka potiče iz bivše krajiške zadruge, koja je do 8. juna 1871. godine u zadružnoj vezi živila, dokazano, da potiče i iz obitelji, koja je do toga vremena vojнике davala, ne ispitavajući dalje, je li tko zaista bio vojnik iz moliteljeve obitelji, te u kakovom je s njim srodstvu.

Kod druge oblasti postupalo se opet tako, da je preko općinskoga poglavarstva zatraženo, da stranka sama pridonese potrebne isprave za rješenje njezinoga predmeta (izvadak iz vojno-matičnoga lista, te iz puko-popisne listine), našto je stranka jednostavno uložila utok proti takovoju odredbi kotarska oblasti, jer da je dobava tih isprava sa troškom skopčana, te da je pridonešenom uredovnom potvrdom općinskoga pogla-

varstva, da potiče iz bivše krajiške zadruge, dovoljno dokazala, da ima za traženo pravoužitništvo potrebnu personalnu kvalifikaciju, na što je kotarska oblast izdala odluku, kojom stranci priznaje pravoužitništvo sa naslova slova e).

Drugdje se opet postupalo, da su kod općinskoga poglavarstva bili zapisnički saslušani jedan ili dva svjedoka, koji bi ustvrdili, da je po stranci navedeni vojnik služio u stanovitom vremenu prije 8. juna 1871., na temelju kojih iskaza stranci bi bilo priznato pravoužitništvo sa naslova slova e). Da ovi iskazi često ne zaslužuju vjere, dokazuje već to, da kada se kod nadležnih vojnih oblasti zatraže izvadci iz vojno-matičnih listova prema po tim svjedocima „pamtilcima“ danim podatcima, da se često takovi ne mogu ispostaviti, uslijed česa mora svakako nastupiti sumnja, jesu li dotična lica zaista bili vojnici, te u takovim slučajevima, ne mogu važiti iskazi tih svjedoka.

Usporedimo li ovaj postupak priznavanja pravoužitništva sa naslova slova e) — podijele jedne doživotne rente iz prihoda imovne općine — sa podijelom doživotne rente iz zaklada raznih vojskovođa vojnim nemoćnicima, koji su pod njima ratovali, poznatih u narodu pod imenom „patentaša“, uočiti ćemo tu golemu razliku, sa kolikom se površnošću prema naprijed iznešenom postupku, to odlučuje u prvim slučajevima — pravoužitništvu sa naslova slova e) — a sa kolikom pako tačnošću i strogošću zakona kod ovih drugih renta.

Da može postati uživaocem rente iz zaklade vojskovođa, mora dotični aspirant privesti kotarskom суду dvojicu svjedoka, koji će pod prisegom utvrditi, da je dotičnik s njima u stanovitoj vojni i stanovite godine pod dotičnim vojskovođom ratovao, pa nakon ovakova svjedočanstva, donosi se odluka o podijeli novčane rente. Pa i ovdje se događa, da su dotični svjedoci znali krivu prisegu položiti, te radi zločina prevare bili kažnjeni.

Važnost pako podijele pravoužitništva sa naslova e) nije za imovnu općinu nipošto od manje važnosti, od podijele do-

životne rente iz tih navedenih zaklada, a ipak se kod prve sa toliko površnosti postupa.

Dakako da se od strane druge instancije — županijskoga upravnoga odbora — nastojalo ovaj postupak kod svih područnih oblasti ujednoličiti i svesti ga na postojeće propise naputka A., naime da se pravoužitništvo sa naslova e) može samo tada priznati, ako odnosi reklamant iz vatkom iz vojnomatičnoga lista dokaže, da je koji član njegove uže obitelji bio vojnikom prije 8. juna 1871. g. te obiteljskom izvjesnicom, da dokaže srodstvo sa tim vojnikom. Bez ovih dviju isprava ne mogu se potrebni o tom dokazi provesti.

Takovo uputstvo o postupku dobije kotarska oblast istom onda, kada je gospodarstveni ured uložio utoke proti odlukama iste iz naprijed ocrtanoga postupka.

Na temelju tada dobivenoga uputstva počinje posve novi postupak. Traže se preko općinskih poglavarstva potrebni podaci za nabavu naprijed navedenih isprava, dobavlja se pojedince sad za ovoga, sad za onoga, u čemu prođu po dvije godine, dok se takovi predmeti riješe, što je s jedne strane na štetu samih stranaka, a s druge strane je na smetnju, da se ne može što prije doći do novoga kataстра.

Prigovora za pravoužitništvo sa naslova d) ima deseterostruko i više, pa ovi budu za jedno mjesto sasvim pravomoćno riješeni, dok za prigovore sa naslova e) nije donešena još ni jedna prvomolbena odluka, a još manje koja pravomoćna.

Taj bi se postupak ubrzao i ujednoličio, kada bi sve kotarske oblasti dobile odmah potrebne instrukcije za cito postupak, pošto se isti različito shvaća prema samom naputku A., te kada bi stranke odmah kod izloženja osnove dale sve potrebne podatke o tima vojnicima iz vojne Krajine, kako to propisuje i sam §. 4. spomenutoga naputka A., prema kojima bi podatcima prvostepena oblast za sve reklamante istodobno ureda radi nabavila potrebne dokumente, kako je to već naprijed istaknuto, a po ovom mogle od reda svoje odluke do-

nositi, proti kojih ne bi gospodarstveni ured u glavnom imao povoda utoke ulagati, čime bi se čitavi postupak za sve reklamante svršio za par mjeseci.

Taj naprijed ocrtni postupak vladao je uz vrlo malene iznimke kod sviju kotarskih oblasti, nu bilo je općenito, o čemu se nije bilo na čisto, a to je o p o j m u u ž e o b i t e l j i .

Priznavano je pravoužitništvo sa naslova e), ako je žena — moliteljica — dokazala, da je njezin s v e k a r ili muž bio vojnikom prije 8. juna 1871, ili opet molitelj, ako mu je u j a k bio vojnikom. Kod takovih odluka služio je se gospodarstveni ured uvijek utokom i uspio, jer je drugostepena oblast — županijski upravni odbor — sve takove odluke uništio, uzimajući stanovište, da se srodstvo može povlačiti samo rođenjem po očevoj lozi, a nikako poslije rođenja — udajom ili po materi.

Nadalje pojam u ž e o b i t e l j i nije nikako jasno konstruisan, odnosno nije jasno, koji su to članovi iz te uže obitelji, koga su oni stepena srodstva, a da bi mogli vrijediti kao srodnici, i na temelju čijega vojnoga službovanja imala bi biti priznata personalna kvalifikacija za pravoužitništvo sl. e).

U ono vrijeme, kada je naputak A. k zakonu od 11. VII. 1881. g. izdan t. j. kada je sastavljen prvi kataster, potpuno je taj pojam uže obitelji još odgovarao, jer tadanji reklamanti pravoužitničkoga prava, bili su ili sami vojnici za vrijeme vojne Krajine, ili njihovi očevi, eventualno braća i nije im bilo potrebno sezati u dalja koljena.

Danas, kada je od toga vremena prošlo već skoro 30 godina, nadošle su druge a i skoro treće generacije, koje sada prilikom revizije reklamiraju pravoužitničko pravo sa naslove e) time, što je njihov d j e d, dapače p r a d j e d, s t r i c, b r a t p o s t r i c u, d j e d o v b r a t, s t r i c n j i h o v a o c a i t. d. bili vojnicima toga značajnoga vremena, dakle posegnuli su ovi današnji molitelji u druge i treće generacije pred sobom, da traže te vojнике-srodnike. A da li su takovi srodnici članovi u ž e o b i t e l j i , brat od djeda, brat po stricu, ne računajući

još one druge, pitanje je veoma rastezljivo, koje će u budućnosti biti još neodređenije. Naime od danas za 30 godina, reklamirati će se pravoužitničko pravo sa naslova e) na vojno službovanje raznih pra-pra-srodnika, po čemu će se ukazati, da to više nisu članovi užih obitelji tih molitelja i prema tome izgubila bi se njihova personalna kvalifikacija za pravoužitništvo sa naslova e).

Kako već danas stojimo pred takovim slučajevima, te kako se snjima možemo uvijek sretati, pošto se pravoužitničko pravo sa naslova e) uvijek može reklamirati, potrebno bi bilo tačno konstruisati pojam uže obitelji, odrediv, koji srodnici kao vojnici vrijede, je li samo djed, otac, stric i brat, oni kao zajednica jedne obitelji sa pretstavnikom iste po djedu, ili pak kao svaka samostalna grana sa svima svojima potomcima.

Dalja jedna nejasnoća, koja izbija kod pravoužitništva ove vrsti, jest pitanje, tko danas može biti pravoužitnikom sa naslova e).

§ 1. toč. e) naputka A. zakona od 11. VII. 1881. kaže, da među pravoužitnike ove kategorije spadaju one krajiške obitelji, koje doduše nisu sačinjavale krajisku zadrugu, nu izpunjavale su ipak krajiške dužnosti i obveze u pogledu davanja vojnika u svoje vrijeme, a naredba kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove od 21. IV. 1883. broj 11.959, kojom se razjašnjuje ova točka slova e) izričito kaže, da se među pravoužitnike ove kategorije mogu uvrstiti samo one krajiške obitelji, koje ne spadaju u kategorije krajiških zadruga.

Iz ovoga izlazi, da je ova kategorija pravoužitnika sastavljena od takovih obitelji, koje za vrijeme vojne Krajine nisu sačinjavale krajiške zadruge (Grenzkommunion), koje nisu primile na sebe sve one obveze, koje su zadruge vršile, ali su ipak davale vojнике, pa da se ni one ne liše prava na krajiške šume, otvorena je za njih ova točka e).

Kako je naprijed istaknuto, sastoji se realna kvalifikacija za ovo pravoužitništvo, ako se o ovoj može govoriti, najmanje

u posjedovanju kuće i kućnoga prostora, a može se posjedovati oranica i livada u svakoj izmjeri, a pravoužitnička kompetencija ne može biti ipak veća od $\frac{1}{4}$ selišta.

Kod riješavanja prigovora proti izloženoj osnovi, bili su odstupani kot. oblastima na postupak sa naslova slova e) svi oni, koji nisu posjedovali oranica i livada, bez obzira na to, jesu li oni potomci bivših krajiških zadruga ili krajiških obitelji, a dapače ustupane su same krajiške zadruge, kada nisu posjedovale ovlaštenoga posjeda.

Kotarske oblasti uz naprijed ocertani njihov postupak, od reda su sve uvrštavale pa i same krajiške zadruge, koja su riješenja bila potvrđena po županijskom upravnom odboru, samo ako je bilo dokazano, da je netko od moliteljeve uže obitelji bio vojnik u određeno vrijeme.

Interesantno je to pitanje kod samih krajiških zadruga, naime, kako da jedan član zadruge — taj vojnik — daje personalnu kvalifikaciju čitavoj zadruzi kod pravoužitništva sa naslova slova e), a kod pravoužitništva sa naslova slova d) ne može član zadruge, kao gruntovni vlastnik nekretnina na svojem imenu, dati realnu kvalifikaciju čitavoj zadruzi. Ovo je posljednje posve jasno, jer član zadruge i zadruga nisu identična dva tijela, a kada to vrijedi kod realne kvalifikacije za pravoužitništvo sa naslova slova d) moralo bi vrijediti i za personalnu kvalifikaciju pravoužitništva s naslova slovo e) tim prije, što su gore navedenom naredbom kr. zemaljske vlade, krajiške zadruge izlučene od pravoužitništva s naslova slova e).

Ovim iznešenim postupkom o uvrštavanju krajiških zadruga i onih, koji potiču iz krajiških zadruga, za pravoužitništvo s naslova slova e), posve su omogućeni skokovi iz jedne kategorije u drugu, jer vrlo je rijedak slučaj, da bi postojala koja krajiška zadruga, u kojoj tko nije bio vojnikom, prema čemu onda u glavnom prestaje i važnost podijele pravoužitnika u ove dvije kategorije. Tko je bio uvršten sa naslova slova d) pa rasprodao sav ovlašteni posjed, te ostao samo na kući i kućnom prostoru, prelazi kod revizije u kategoriju e),

što je omogućeno i kod običnih promjena pravoužitničkoga katastra.

Prema ovom stoji, da se danas grupacija pravoužitnika temelji na realnoj, a ne personalnoj kvalifikaciji, što svakako ne odgovara duhu naputka A. k zakonu od 11. VII. 1881., te provođenjem revizije na ovom principu možemo često dospijeti u nezgodne položaje.

Tako n. pr. netko ima personalnu kvalifikaciju za pravoužitništvo sa naslova d), ali nema ovlaštenoga posjeda, te prilikom revizije bude upućen na postupak sa naslova slova e), kod koga ne može dokazati, da mu je tko od obitelji bio vojnik, ili nije sa stanovitim razloga nitko ni bio, u kojem slučaju ne može u opće postati pravoužitnikom. Ako pako ima samo personalnu kvalifikaciju za slovo e), postaje pravoužitnikom ove kategorije, iz česa proizlazi, da uz personalnu kvalifikaciju sa naslova slova d) može nastati slučaj, da se ne može u opće steći pravoužitničko pravo, dočim kod personalne kvalifikacije sa naslova slova e) ovaj slučaj ne može nastupiti, uzimajući naravno da je u obim slučajevima isto stanje realne kvalifikacije.

Prema ovom može se tvrditi, da su pogodnosti pravoužitnika kategorije e) za sticanje i održanje njihova pravoužitničkoga prava bolje, od onih kategorije d), što naročito stvara nezadovoljstvo kod pravoužitnika druge kategorije. Ovom bi se moralo nekim načinom pomoći tako, da bude nemoguće prelaz iz jedne grupe u drugu, čim bi se uz današnje propise naputka A. nanjelo krivo pravoužitnicima kategorije d), pošto bi prema prednjem mogli nastupiti još češći slučajevi, da ne bi mogli postati u opće pravoužitnicima, kada bi se ostalo samo kod personalne kvalifikacije za njihovu kategoriju d), čemu bi se opet doskočilo, kada bi realna kvalifikacija za jednu i drugu grupu bila ista.

Nema sumnje, da je sam naputak A. ovu današnju grupaciju pravoužitnika proveo u duhu ondašnjega vremena, kada

je isti sastavljan, jer imao je tada pred sobom same krajiške zadruge, koje su tada imale jake realne kvalifikacije, a s druge strane vrlo mali broj tih obitelji, koje su reklamirale svoje pravo na temelju davanju vojnika, te da i njima ne bude krivo nanešeno za ovu uslugu, stvorena je točka e) § 1. naputka A.

Svjedoči nam ovo i stari prvi kataster od 1882. godine. Vidimo u njemu sa naslova slova d) uvrštene same krajiške zadruge, a sa naslova e) samo po kojega samovlastnika-krajišku obitelj. Danas su prilike posve drukčije.

Tako je na pr. u osnovu pravoužitničkoga katastra mjesta N. Karlovci prenešeno iz staroga katastra 8 pravoužitnika kategorije e), a prilikom revizije je povodom uloženih prigovora otpućeno kot. oblasti na postupak sa naslova točke e) 62, od kojih je do polovice mjeseca kolovoza t. g. bilo uvršteno 27, za 25 još nije bio proveden postupak, a za 10 uloženi su utoci od strane ureda proti uvrštenju.

Ovakovih primjera mogli bismo još dosta navesti, te općenito ustvrditi, da se broj reklamanta kao i uvrštenih u kataster sa naslova točke e) u svima mjestima znatno povećao, u nekim dapače nerazmjerno u velikoj mjeri prema starom katastru, što je poteklo povodom naprijed ocertanoga postupka, naime da je bez obzira na personalnu kvalifikaciju, bio upućen na postupak sa naslova točke e) svaki, koji nije imao oranica i livada. Vremenom će ovaj broj bivati sve veći, te ne će dugo trebati, da ćemo prema današnjem postupku priznavanja pravoužitništva sa naslova točke e) u pojedinim mjestima imati veći broj pravoužitnika ove kategorije, od onih druge kategorije s naslova točke d), prema čemu se ukazuje potreba i u ovom smjeru njeke izmjene naputka A. provesti.

(Svršit će se)

Medljika i uzroci sušenja hrašća po Hrvatskoj.

Pošto su u zadnje doba učestale po raznim javnim glasilima članci, u kojima se upravo napadnim načinom najavljuje »posvem ašnja propast i uništenje hrašća po med-

ljiki», dužnost nam je osvrnuti se na to pisanje i samu stvar prikazati u pravom svjetlu.

Početkom svibnja ove godine osvanuo je jednog jutra veći dio hrašća u njekim predjelima Hrvatske, posut bielosivim prahom, ili kako ga narod zove »pepelom«. Doskora je hrašće uslied djelovanja tog pepela dobilo izgled, kao da je preko njega prešla mutna voda. Kod pregledavanja te zaraze opaziše šumarski stručnjaci, da sa hrašća lišće opada, da su pojedine hrpe hrašća bez lista, dapače da već ima suhih i uvenulih stabala.

S početka se mislilo, da je zaraza zahvatila samo rubove starih hrastika u močvarnijim predjelima, te samo tako zvano pozno hrašće, koje kasnije listava, no doskora dodjoše viesti iz svih krajeva Hrvatske i Slavonije, da ima zaraženog i mladog i starog hrašća i ranog i pozognog, i to ne samo po nizini, nego i po brdinama. Skoro po svuda, od kud su te viesti stizale,javljalo se isto: hrašće žalostno izgleda, ciele hrpe nemaju na sebi lista, već ima dosta i suhog i polusuhog stabalja a i mladik da je u pogibelji.

Odmah je bilo jasno, da je hrašće zaraženo »medljicom« (Mehlthaukrankheit, Erysiphe, Microsphaera alni), no kako medljika napada i druge vrsti drveća i bilja, pa se na nju nitko neosvrće, ne bi se bilo ni na ovu zarazu obaziralo, da nije pridošlo sušenje hrašća.

Nije dakle nikakovo čudo, da su šumarski stručnjaci pod dojmom žalostnog izgleda svojih srezova, pripisali sušenje hrastova medljici, te iz toga stvorili zaključak, da će hrašće u dogledno vrieme po medljici sasvim uništeno biti, ako sama narav kojim sretnim slučajem njezin razvoj ne zaustavi.

Počelo se već tražiti i preporučivati sredstva za uništanje medljike, kao sumporenje, odgoj mješovitih šuma itd., kao da ima za tu svrhu na svjetu dovoljno sumpora i novca za sumporenje, te kao da medljika, koja zrakom ide, ne može doći do bukvama i inim drvećem obkoljenoga hrasta.

Sad kako bilo, ne možemo poreći dobru volju dotičnim piscima o propasti hrastika, ali ipak moramo osuditi njihov

način pisanja, jer bombastičnim načinom objavljivati propast hrastovih šuma, znači za nas Hrvate objavljivati našu gospodarstvenu smrt prije reda, a što je još u prvom redu glavno, znači oštetiti nas financijalno i na onom, što još imamo i što bi još mogli prodajom spasiti.

Sve kad bi takova bojazan i bila opravdana, morali bi i mi šumari imati toliko trgovačkoga duha i taktike, te prikri-vati pogibelj barem tako dugo, dok ne unovčimo ono, što se unovčiti dade. Ovako naprsto kazujemo trgovcu, da smo u silnoj nuždi i da prodati moramo, objavljujemo mu da moramo preko mjere mnogo hrastovine na tržište baciti, a on će, po-znavajući glavni princip trgovine »o ponudi i prodji«, poslužiti se njime, te daleko manje za hrastovinu ponuditi, nego što bi inače nudio, kada za našu nevolju ne bi znao.

Ovakovo pisanje kadro je u strah natjerati i neukije šumovlastnike, te ih prisiliti da svoje inače još zdravo hrašće, za bud što prodadu i tako tobože spase, što se još spasiti dade.

Pošto na temelju opažanja posebnog, za proučenje uzroka sušenju hrastovih stabala po kr. zem. vlasti izaslanog povjerenstva, kao i na temelju za rješenje takovih pitanja kompetentnih faktora, možemo dokazati, da se sušenje hrašća u ovoj godini ima pripisati sasvim drugima i to samo povremenim uzrocima, a ne medljiki, to moramo i odlučno ustvrditi, da su dotični pisci novinskih članaka ili stanovite pojave pregledali, ili su ih njekи prividni pojavi tako zavarali, da su došli do neispravnih zaključaka.

Spomenuto povjerenstvo izaslanika kr. zem. vlade ustanovalo je pomnim saslušanjem šumarskog i lugarskog osoblja, te inih žitelja, da su zadnje tri godine gusjenice upravo harale po hrastovim šumama izmedju Vel. Gorice i Siska.

Bilo je tu gusjenica od četnjaka (*Cnethocampa processio-nea*), gubara (*Oceneria dispar* i *Porthesia chrysorrhoea*), grbe (*Geometridae*) i suznika (*Gastropacha neutria*), a brstile su kako je već poznato od ranoga proljeća do kasne jeseni. Lani pod jesen bilo ih je u pojedinim predjelima šume toliko, da se nikora stabala od njih vidjela nije!

Tko je imao prilike motriti, znade vrlo dobro kako žalostno izgleda i sa malo i od jedne vrsti gusjenica napadnuta šuma i kako se ona bori da ju gusjenice ne unište, a kako se je tek moralo boriti ovo, tolikom množinom i sa tolikim vrstima gusjenica kroz više godina napadano hrašće.

Poznato je, da mnogim vrstima bilina, a i mnogim vrstima drveća ne treba ništa drugo, nego za vrieme soka ošmrkati sav list, i ono će uginuti; a dosljedno tomu, da će ako i ne odmah uginuti, a ono bolovati i drveće sa jačom životnom snagom.

Hrast je drvo silne životne i izbojne snage, pa ne pogiba tako lahko, ali kao kod svačesa živoga, tako je i kod hrasta: duga bolest gotova smrt.

Ono hrašće, što smo ga imali prilike motriti u gore spomenutom kraju, izbjjalo je neprestano novo lišće i konačno pozvalo u pomoć i zadnje životno sredstvo »svoje izbojke iz spavajućih očiju«, ali i te su mu gusjenice pojele. Drveće je bilo puno soka, ali nije bilo lišća, tog probavnog organa bilinskog, pak se je drvo sparilo, a stabalje uvenulo i počelo se sušiti.

Kako gusjenice redovito najprije obrste ono drvo, na kojem su se izlegle, to su s toga i stradala u prvom redu najviše ona stabla, na kojima je bilo najviše gusjenica. I danas se još vidi, da na osušenom stabalu ima najviše zapredaka.

U drugoj polovici prošle godine bila se je već pojavila i medljika na hrašću, ali kako je već bila blizu jesen, i tim lišće sa stabalja doskora opalo, prošlo je gusjenicama prouzročeno bolestno stanje hrašća, a i sama medljika, takorekući neopažena.

U proljeće ove godine pojavila se je sa gusjenicama i medljika u žestokoj mjeri, no kako je došlo naglo svibanjsko hladno i kišovito vrijeme, pokrepale su od njega gusjenice, a medljika je ostala i podala hrašću uvodno opisani izgled.

Kako je i do sada bivalo, da je na hrašću skoro svake godine bilo sad više sad manje gusjenica, koje ali nikad obstanak hrašća niti približno ugrozile nisu, to su šumarski stručnjaci za sjegurno držali, da će hrašće kao do sada, tako i ove godine opet potjerati.

No faktično mnoga stabla nisu potjerala, nego su se osušila, mnoga su nješto potjerala, ali su doskora počela venuti i sušiti se, a njeka su prolistala te im se je lišće održalo kroz cielu godinu na stabalju, makar da je medljikom zaraženo bilo.

Po izjavi samih lugara nije bilo ni prolistalo ono hrašće, koje se je prvo u proljeću ove godine kao suho pokazalo, pak po tom nije ni mogla biti medljika uzorkom njegovu osušenju.

Ono mora da je već pod konac prošle godine izdalo svu svoju izbojnu snagu i da se je preko zime osušilo.

I ono drugo stabalje, koje je doduše prolistalo, ali je doskora uvenulo i počelo se sušiti, nije toliko i tako medljikom napadnuto bilo, da bi se moglo reći, da od nje pogiba, jer je faktično bilo u okolini puno jače napadnutih stabala, kojima se je list sasvim čvrsto na grančicama držao i koja ipak nisu izgledala, da bi se od medljike osušiti mogla. Dapače bilo je stabalja, kojemu je list bio zelen i malo medljikom napadnut, ali je imalo malo lista, pak se je sušilo. Ne može biti dvojde, da je to bilo ono stabalje, koje je već u godini 1909. skroz oslabilo, ali je imalo ipak još toliko izbojne snage, da potjera ovoga proljeća, no radi velike slabosti nije se moglo održati na životu. Ono nješto kržljavih izbojaka nije moglo probaviti veliku množinu soka, pak se je taj sok u stablu što sam od sebe, a što od nastale vrućine spario i stablo uvenulo.

U predjelima, a naročito u mladiku, gdje gusjenica nije bilo, ili ih je bilo u maloj množini, nije se opazilo sušenje hrašća ni opadanje lista, makar da je ono jako medljikom zaraženo bilo.

Uzme li se još k tomu, da je u onom predjelu baš u vrieme, kad su gusjenice pokrepale i kad je počeo novi list izbijati, bilo i jakoga mraza, uslied kojega, kako je iz nauke o čuvanje šuma poznato, može ne samo lišće odpasti, nego se i jače grančice osušiti, te uzme li se i ta okolnost u obzir, da je uslied velikih kiša u ovom predjelu njekoliko dana stagnirala voda, koja kako je poznato drveće zagušiti može, onda moramo doći

do zaključka, da su i ovom sušenju hrastova u prvom redu uzrok kom gnsjeuice, a mjestimice i mraz i stagnirajuća voda.

Spomenuto je povjerenstvo u tom sm slu i izviestilo kr. zem. vladu i preporučilo joj, da šumoposjednici ne trebaju svoje hrastike braniti od medljika, nego od tih gore spomenutih nepogoda.

Kasnije se izpostavilo, da su i drugdje, gdje god se je opazilo sušenje hrašća, sušenju prethodili isti pojavi, naročito da je ono više godina za redom od gusjenica obršćivano bilo.

Ima doduše šumara koji tvrdi, da je u stanovitom predjelu ostalo hrašće bez lista i tamo, gdje nije bilo gusjenica, no kasnije da je opet prolistalo, ali nije izključena mogućnost, da su gusjenice još prije pregledavanja šume bile izginule, ili da se nije lišće otrunilo od mraza, ili od hladnog vjetra.

Pošto se u našim krajevima nisu gusjenice kroz više godina i u tolikoj mjeri do sada pojavljivale, da bi prouzročile sušenje hrašća, i pošto je medljika u žestokoj mjeri već više puta opažena, naročito zadnjih godina u Franceskoj i Njemačkoj, gdje nije takodjer prouzročila sušenje hrašća, to je kr. zem. vlasta c. k. visokoj školi za zemljoteštvo u Beču i zavodu za obranu bilina u Hobenheimu, prikazala opažanje svojih izaslanika, te zatražila i od tih zavoda mnjenje o pretećoj pogibelji.

Oba zavoda izjavila su, da je mnjenje vladinih izaslanika ispravno, te da su uzrok sušenja hrastova gusjenice a ne medljika, za koju u opće da do sada nije poznato, da bi ikada ozbiljno opstanak hrastova ugrozila bila.

O propasti hrastika od medljike ne može dakle biti ni govora, a kako je gusjenice potamānilo zločesto vrieme, neće se ni ove tako lahko u bližnjem vremenu po svoj prilici opet jako rasploditi i hrastike ugroziti. Mi ćemo izgubiti ono, što se izgubiti mora, naime suho i uvelo hrašće, ali mladik i neobršteno hrašće ostati će nam za budućnost.

Naš narod kaže, da gdje je blaga, tu je i štete, a mi držimo da tolike štete od gusjenica nebi bilo, da su šumari

na njih bolje pripazili i poznatim sredstvima njihov razvoj za vremena sprečiti nastojali, što će od sada po svoj prilici i činiti.

Kad smo već kod ovoga predmeta, držimo da nebi bilo s gorega ispitati, nisu li možda gusjenice uzrokom i suhovrhosti njekih naših starijih hrastika i da nisu možda one svojevre-meno bile uzrokom, da su u njekim hrasticima tolike plešine nastale.

Konačno mi je spomenuti da nije ni sgorega, da ovakova zaraza potakne šumovlastnike i osoblje na ozbiljno razmišljanje i o raznim drugim momentima, koji uplivaju na razvoj naših sastojina. Tako su n. pr. i za šume izmedju Siska i Velike Gorice, pozvani faktori tek uslijed medljike došli do osvedočenja, da im šuma u močvarnom predjelu skoro ništa neprirašće, da je lišajiva, a stabalje u njoj šiljasto, te da ju treba odvodniti, što i mi sa svoje strane najtoplje preporučamo.

B. Kosović.

Šumarstvo županije požežke u godini 1909.

Napisao Gašo Vac, kr. kot. šumar.

(Svršetak).

5. Š umsk o-u p r a v n i k o t a r D a r u v a r .

Površina šuma zemljištnih zajednica iznaša 10.776 jutara 205□⁰, a privatnika 28,018 jutara 624□⁰.

Od šumskog glavnog užitka odredjena su na osnovi drvo-sječnih prijedloga u šumama zemlj. zajednica u ime gorivne kompetencije 11.694 prostornih metara, a u ime gradjevne potrebe 50 m³.

Javnom je dražbom prodano 100 hrastovih stabala iz redovne godišnje kompetencije zemlj. zajednice Končanica za svotu od K 600.

Iz šuma zemlj. zajednice Koreničani prodana su na javnoj dražbi 104 hrastova stabla te 17.696 bukava kao izvanredni prihod uz cijenu od K 87.200. Ovu svotu potrebuje zemlj. zajednica, da isplati kup šume »Bukvičine«, što ju je od „Srpske banke“ u Zagrebu kupila.

Osim toga je procijenjeno u šumama nekojih zemlj. zajednica za prodaju 2556 hrastovih stabala.

Zaključak z. z. Vrijeska zbog sniženja procjenbene vrijednosti hrastova za 20% t. j. od K 9.555 na K 7.644, odobren je. Isto je tako odobreno, da ova zemlj. zajednica kupi pašnjak od »Hrv. poljodjelske banke«.

Odobrena je prodaja 5000 bukovih stabala zemlj. zajednice Katinci—Potočani uz 15% sniženu procjenu t. j s iskličnom cienom od K 43.455.

Zaključak zemlj. zajednice Borki o prodaji hrastovih i bukovih stabala iz šume »Jasika« i »Pakranska strana« za kup vlastelinske šume „Dubrava“ predložen je na odobrenje kr. zem. vlasti.

Kotar Nova Gradiška, Brod i Novska.

14 zemlj. zajednica područja upravne općine Cernik sa površinom od 4.072 jutra 1375□⁰ nijesu ukotarene. Upravu u tim šumama vodi kako spomenuto, kontrolni nadšumar Gradiške imovne općine.

Ostale zemlj. zajednice u kotaru Nova-Gradiška i sve zemlj. zajednice kotara Brod i Novska uredjene su pravno, dok su im šume i drvom obrašteni pašnjaci bez šumskoga stručnoga nadzora i uprave.

U interesu zemlj. zajednica u bivšem krajiskom dijelu ove županije bilo bi, da se uvaži prije navedeni prijedlog uprav. odbora, da se osnuje mjesto šumarskog tehničara kod kr. kot. oblasti u Novoj Gradiški.

Grad Požega.

Površina šuma iznaša 4.756 jutara 59□⁰.

Upravu i gospodarstvo u šumama grada Požege rukovodi gradski nadšumar.

O gospodarenju i unovčenju šum. užitaka i nuzužitaka odlučuje grad. zastupstvo.

Gradski se nadšumar bavio u ovoj godini oko radnja za reviziju gospodarstvene osnove, koja će se poslije preispitanja predložiti na odobrenje kr. zem. vlasti. U šumama „Prisad“ i »Cvijanov dol“ prodano je 1335 hrastovih stabala za svotu od K 10.949.

B) Šumsko redarstvo.

Glavni prekršaji protiv odredaba šumskoga zakona jesu šumske štete u područnim šumama.

Od zemljištnih zajednica i od ostalih vlastnika šuma podneseno je prijavnica za šumsko-upravne kotare:

Požega ukupno	5628,	od toga otpada na z. zajed.	1578
Kaptol	885,	„ „ „ „ „ „	686
Kutjevo	545,	„ „ „ „ „ „	545
Pakrac	3202,	„ „ „ „ „ „	1478
Daruvar	1960	„ „ „ „ „ „	1900

U svemu 12220, od toga otpada na z. zajed. 6247

Od šumskih požara uništena su $62\frac{1}{2}$ jutra, većinom mlade hrastove branjevine.

Vlastelinstvo Uljanik (vlastnik »Ugar. banka za parcelaciju i kolonizaciju d. d.«) iskrčilo je bez dopuštenja uprav. odbora 1000 jutara šume, te pretvorilo u oranice i ribnjake Postupak je u tečaju.

Zaključkom upr. odbora dopušteno je vlastelinstvu Mitrovica, da šumu „Bočevica“ u površini od 49 jutara pretvori u drugu vrst kulture.

Vlastelinstvu Pakrac—Buč—Kamensko zabranjena je posvema sječa preostalih stabala u šumi »Rašaska«, koja imaju da služe kao zaštita tla. Zbog šuma istog vlastelinstva u krajevima »Psunj rogaljski« i »Papuk« jest prema §-u 23. šum. zakona postupak u tečaju.

Zbog šuma vlastelinstva Daruvar—Sirač jest takodjer prema §-u 23. šum. zakona postupak u tečaju.

Zaključkom upr. odbora i odobrenjem kr. zem. vlade dopušteno je „Hrv. poljodjelskoj banki“ da može iskrčiti u por. opć. Daruvar šume gor. Golubinjak, Šibovac i Brestovac u površini od 2221 jutra, te pretvoriti u drugu vrst kulture.

Naseljenicima u šumskom kraju »Klišanici« zabranjeno je krčenje šuma i pretvorba u drugu vrst kulture.

Za čuvanje i nadzor šuma zemlj. zajednica i ostalih vlastnika šuma postavljen je dovoljan broj lugarskog osoblja.

Stanje propisa i uplate šumskih šteta u godini 1909. pokazuje ovaj izkaz:

P r o p i s

Kotar	Koncem g. 1908.	Tečajem ostalo na dugu	Ukupno priraslo	u k r u n a m a
	12.721·85	5.725·41	391.680·41	
Požega	34.304·93	12.721·85	47.026·78	
Pakrac	23.695·84	5.725·41	29.421·25	
Daruvar	7.908·44	1.107·67	9.601·11	
Brod	360.124·34	31.556·07	391.680·41	
Nova gradiška	346.859·75	34.118·45	380.978·20	
Novska	77.474·08	46.804·21	124.278·29	
Grad Požega	11.682·20	2.767·77	14.449·97	
Ukupno	862.049·58	134.801·43	996.851·01	

Kotar	Odplata tečajem god. 1909.		Koncem g.
	Uplaćeno	Otpisan	1909. ostaje na dugu
		u k r u n a m a	
Požega . .	22.996·34	—·—	22.996·34 24.030·44
Pakrac . .	5.501·76	—·—	5.501·76 23.919·49
Daruvar . .	602·06	—·—	602·06 8.414·05
Brod . .	30.208·77	—·—	702·84 30.911·61 360.768·80
N. Gradiška	8.219·75	—·—	7.307·99 15.527·74 365.450·46
Novska . .	5.877·63	—·—	443·36 6.320·99 117.957·30
Grad Požega	287·37	—·—	1.050·50 1.337·87 13.112·10
Ukupno	33.693·68	—·—	9.504·69 83.198·37 913.652·64

C) Promicanje šumarstva i pošumljivanje.

Kulturne radnje u šumama zemlj. zajednica provedene su na osnovi odobrenih ogojnih prijedloga, i to :

U šumsko-upravnom kotaru Požega posadjeno je 60 hl. žira.

U šumsko-upravnom kotaru Kaptol provedeno je naravno pomladjenje urodom žira i predzabranom sjećina.

Vlastelinstvo Mitrovica zasadilo je 8 jutara žira, a na strminama crni bor.

U šumsko-upravnom kotaru Kutjevo zasadjeno je 11 hl. žira i 24.000 biljka crnogorice.

U šumsko-upravnom kotaru Pakrac zasadjeno je 33.000 biljka četinjače i 8 hl. žira.

U Španovici osnovan je šumski vrt za područne zem. zajednice.

Jedan dio drvom obraštenog pašnjaka zemlj. zajednice Čaglić stavljen je pod zabranu sjeće.

Vlastelinstvo Pakrac—Buč—Kamensko provelo je zagajenje na površini od 107 hektara, a posadjeno je 80.000 borovih i 114.000 smrekovih biljka. nadalje je posijano u vlastelinskim šumama 9750 kg različnog sjemena. U pakračkom srezu »Krndija“ ima vlastelinstvo svoj šumski vrt s ovom zalihom :

Običnog bora	320.000	komada
Pinus Banksiana	30.000	»
Smreke	250.000	»
Hrasta	65.000	»
Ukupno .	665.000	komada.

Osim toga provedena su različna čišćenja i proredjivanja branjevina zem. zajednica, kao i čišćenje pašnjaka od različnog drača, trnja i grmlja. Gdje su provedene i odvodne radnje.

D) Lugarski ispit.

Dne 19. srpnja i sljedećih dana bili su kod kr. žup. oblasti ispitati za lugarsku, odnosno za šumsko-tehničku pomoćnu službu na osnovi normativne naredbe kr. zem. vlade od 2. ožujka 1891. br. 30551. iz g. 1890.

K isipitu su se prijavila 34 kandidata. Uspjeh je bio isipitu ovaj: jedan kandidat veoma dobro upotrebljiv, četiri dobro upotrebljiva, a 13 dovoljno upotrebljivih, dok je 16 kandidata reprobovano.

E) Dio banovaaca.

Odbijen je zaključak zemlj. zajednice Rajsavci, da se medju ovlaštenike razdijeli K 4000 iz šumske glavnice.

Odbijen je zaključak zemlj. zajednice Ljeskovica, da se medju ovlaštenike razdijeli K 4000 iz šumske glavnice.

Zaključak zemlj. zajednice Londžica o razdjelenju K 30.000 iz utrška prodanih hrastova, predložen je na odobrenje kr. zem. vlasti.

Isto je na odobrenje predložena molba za razdiobu utrška od prodanih hrastova zemlj. zajednice Sesvete u iznosu od K 12.490.

Zaključak zemlj. zajednice Grabarje o izlučenju svote od K 9000 iz šum. glavnice za podmirenje komasacionalnih troškova, predložen je kr. zem. vlasti na odobrenje.

Zemlj. zajednici Stojčinovac dopuštena je razdioba svote od K 2004. iz šum. glavnice.

Zemlj. zajednici Sesvete dopuštena je razdioba svote od K 18.016 iz šum. glavnice.

LISTAK.

Knjištvo.

„Горски Прегледъ“, organ društva bugarskih šumara, list za šumarstvo, lov i ribolovstvo, počeo je izlaziti 1. srpnja t. g., te će dalje izlaziti prvi dana svakog mjeseca. Gotovo se samo po sebi razumijeva, da je svrha listu promicati stručne grane, kojima je posvećen, kao i zaštitanje interesa društva bugarskih šumara, a uz to dakako i pratiti stanje i napredovanje dotičnih struka u inozemstvu. List uređuje redakcioni komite, koji sastoji od gg. G. Petrova, ujedno kao glavnog urednika, te St. Zaharieva i II. Stojanova. Prva tri sveska, koja smo primili, veoma su dobro uređivani i puni biranoga sadržaja, te pokazuju, da bugarski šumari ne zaostaju za svojima drugovima inih naroda. List izlazi u Sofiji u mjesečnim svescima po 2 arka, te stoji za cijelu god. 4 leva (bez poštarine). Želimo „Gorskom pregledu“ kao našem stručnom drugu najbolji napredak.

Različite vijesti.

Društvo gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije u Osijeku. Utjemljiteljnim članom toga društva postao je g. Dr. Dragutin Neumann, odvjetnik u Osijeku i ravnatelj vlastelinstva valpovačkog i podgoračkog, uplativ u to ime prinos od 200 K. Društvena mu se uprava i ovim putem na iskazanoj blagonaklonosti zahvaljuje.

Izložba peradi, golubova i kunića, koju je na 30. listopada t. g. pod pokroviteljstvom našičkoga vlastelina Marka grofa Pejacsevicha-Virovitičkoga, smjeralo u Osijeku otvoriti slavonsko-gospodarsko društvo, odgodjena je radi kolere na neizvjestno vrieme.

Šumarska (odnosno po našoj terminologiji lugarská) **škola u Sarajevu.** Na 15. listopada t. g. otvorena je opet ta škola, kojoj je svrha odgojiti valjano i svojoj zadaći potpunoma odgovarajuće osoblje za šumsko tehničku pomoćnu službu. Nastava će trajati 1 i pol godine. Glavni uvjeti za primanje u tu školu jesu: 1. Dovršena 16. godina života. 2. Potpuna tjelesna sposobnost za rečenu službu u planinama. 3. Da je molitelj svršio malu realku ili gimnaziju, ili gradjansku školu. 4. Nadležnost u Bosnoj-Hercegovini, ili u austro-ugarskoj monarkiji. 5. Potrebna sredstvá za uzdržavanje kroz vrijeme trajanja nauka.

Broj učenika je ograničen, te će ga odrediti zemaljska vlada za Bosnu i Hercegovinu. Potonje obavijesti daje ravnateljstvo rečene škole.

Na žalost u Hrvatskoj i Slavoniji ne imamo takove škole, a bila bi nam prieko nuždna, jer bez valjanoga šumsko-tehničkoga pomoćnog osoblja nije moguće intenzivno racionalno šumsko gospodarstvo.

Uz upravitelja šuma, koji bi se u prvom redu imao baviti tehničkom stranom svoje struke, potrebna je koli vlastelinskim šumskim upravama, toli i šumarima kod političke uprave, a ne manje i kod imovnih općina, pomoćna sila, koja će odredbe šumara-upravitelja provadjati. Šumar-upravitelj ne ima vremena, a bio bi i preskup organ, da obavi sam sve kulturne radnje, prorede, manje doznake, izradbu drva, nadziranje lugara i slično. Takove poslove uspješno obavljaju šumsko-tehnički pomoćni organi, naravski ako za to imaju dovoljnu spremu i praksu. Na žalost ta s prema našem osoblju manjka i manjkati će mu sve dotele, dok se ono za svoju službu ne bude posebno izobrazilo i to ne na lugarskoj školi, za koju bi se kao prednabrzba tražilo niža pučka škola, nego kao u Sarajevu niža realka ili gimnazija, ili gradjanska škola.

Red predavanja u kr. šumarskoj akademiji u Zagrebu u zimskom semestru 1910 /II. Predavati će se: I. semestar: Učitelj naslov. izvanr. sveuč. prof. dr. Oton Kučera: matematika, 7 sati; fizika, 3 sata. Jav. izvanred. prof. dr. David Segen: deskriptivna geometrija, I. dio, 3 sata; konstruktivno ertanje, 4 sata. Učitelj dr. Milan Metelka: neorganska kemija, 4 sata; vježbe iz neorganske kemije, 5 sati. Učitelj Franjo Sandor: mineralogija i petrografija, 5 sati. Jav. red. prof. dr. Vinko Krišković: upravno i privatno pravo, I. dio, 2 sata. Jav. red. prof. dr. Julije Rorauer: politička ekonomija, 4 sata. III. semestar: Jav. red. profesor dr. Antun Heinz: opća botanika, 10 sati. Učitelj Vinko Hlavinka: geodezija, 8 sati; tehnička i gradjevna mehanika, 5 sati. Učitelj Antun Korlević: zoologija, I. dio. 5 sati. Učitelj dr. Milan

Metelka: agrikulturna kemija, 2 sata; vježbe iz agrikultурne kemije, 4 sata. **V. semestar:** Jav. red. profesor dr. Antun Heinz: anatomija i fiziologija drvila, 4 sata. **Učitelj Fran Žav. Kesterčanek:** uzgoj šuma, 5 sati. **Učitelj Vinko Hlavinka:** vodogradnje i mostogradnje, 5 sati. **Učitelj Ivan Partaš:** računanje vrednosti šuma, 5 sati; uređenje šumâ I., 8 sati; šumarska uprava i statistika, 3 sata; trgovina drvom, 2 sata. **VII. semestar:** **Učitelj Fran. Žav. Kesterčanek:** čuvanje šuma, 5 sati; uporaba šuma i šumska industrija, I. dio, 8 sati. **Učitelj naslov. red. sveuč. prof. dr. Oton Frangeš:** opće gospodarstvo 5 sati; melioracija tla, 2 sata. **Učitelj naslov. izvanred. sveuč. profesor dr. Andrija Mohorovičić:** meteorologija i klimatologija, 3 sata. **Učitelj Dušan Birač:** šumsko strojarstvo, 4 sata. **Učitelj higijene dr. Mihajlo Jošanović:** javna higijena, 2 sata.

Pedesetgodišnjica postojanja kr. višeg gospodarskog učilišta i ratarnice u Križevcima, proslaviti će se dne 19. i 20. studena t. g. Pošto je do ustrojenja šumarske akademije u Zagrebu, spomenuto više učilište postojalo kao više gospodarsko-šumarsko učilište, na kojem je veći dio danas u Hrvatskoj i Slavoniji službujućih šumara stekao svoju stručnu naobrazbu, te će usled toga mnogi od njih željeti kod te proslave bilo kojim načinom sudjelovati, to donosimo u cijelosti raspored proslave.

Dne 18. studenoga 1910. U 7 sati na večer sastanak i pozdrav gostiju u svratištu k „Zelenom drvetu“, zatim bakljada.

Dne 19. studenoga 1910. Od 8—10 sati u jutro pregledavanje zavodskih objekta. U 10 sati u jutro otvorenje izložbe goveda, konja i svinja i tehničkih gospodarskih pomagala, koju upriličuje gospodarsko društvo kao zadruža u Križevcima zajedno sa gospodarskim učilištem na ovdješnjem gradskom sajmištu. U 1 sat poslije podne objed. U 3 sata poslije podne predvađanje nagradjene stoke i dijeljenje nagrada izložiteljima po povjerenstvu visoke kr. zem. vlade. U 8 sati na večer koncerat sa plesom, što ga priređuju slušatelji kr. višeg gospodarskog učilišta u prostorijama „Narodne čitaonice“.

Dne 20. studenoga 1910. U $6\frac{1}{2}$ sati u jutro budnica, koju izvadja domaća gradska glazba. U 8 sati u jutro sastanak u dvorištu zavodske zgrade kraj kotarske oblasti, odakle polazi povorka u župnu crkvu sv. Ane, gdje će se u $8\frac{1}{2}$ sati odslužiti sv. služba božja zahvalnica. Poslije službe božje polazi povorka u zgradu internata višeg učilišta, gdje će se obaviti otkriće spomenploče. U 10 sati prije podne svećana akademija (predavanja zavodskih nastavnika) u I. katu zgrade viš. učilišta. U 1 sat poslije podne svećani objed u prostorijama „Narodne čitaonice“. U 3 sata poslije podne razgledavanje zavodskih uredbi i vatrogasne vježbe ratara. U 8 sati na večer komers u „Narodnoj čitaonici“, kojeg priređuju slušatelji kr. višeg gospodarskog učilišta.

Upravni odbor županije požeške u sjednici od 11. listopada t. g. zaključio je:

1. Pod točkom 704: Da se molba predsjedništva zaklade za uzgoj djece šumarskih činovnika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji prihvati, te da se putem kr. kot. oblastih sve područne zemljiste zajednice pozovu, neka stvore zaključak:

„Da se u svrhu doprinosa zakladi za uzgoj djece šumarskih činovnika, stojećih u službi zemaljskoj i. t. d. imade u buduće u sve kupoprodajne ugovore kod velikih prodaja, zatim u sve jeftimbene, građevne, dobavne, zakupne i ine vrsti ugovora i. t. d., uvrstiti ustanova, da su dostalci, odnosno poduzetnici dužni uplatiti u dotičnu zakladu i to kod svota preko 100 kruna izuos od 0·2% od dostaune svote, a kod dostanih svota od 10 — 100 kruna iznos od 10 flira.“

Pošto u županiji požeškoj ima do 500 zemljističnih zajednica, to ima stalne nade, da će u spomenutu zakladu s vremenom unići lijepa svota, naročito kod prodaja i dražbovanja stabala.

2. Pod točkom 706. „Da se umoli kr. zemaljska vlada, da kod kr. kotar. oblasti u Novoj Gradiški sistemizira mjesto šumarskog tehničara za kotare Brod, Nova Gradiška i Novska, kako je to jur zamolio u svojoj pretstavci od god. 1905. odnosno od 11. prosinca 1908. br. 632. u. o.“

Pošto u sva tri kotara zemljistične zajednice posjeduju lijepu površinu šuma i drvom obrastlih pašnjaka, stalne je nade, da će se toli važno mjesto šumar. tehničara u Novoj Gradiški osnovati. Gašo Vac

Vlastelinstvo Škrabutnik u kotaru požežkom nedaleko željezničke stanice Nova Kapela—Batrina, vlastnost Bela Polaka i Zografa, kupila je nedavno gradiška imovna općina za iznos od 76.000 kruna; te je već upravu istoga preuzeila i svoje lugarsko osoblje za nadzor postavila.

Površina šuma iznosi 1031 ral 1423□⁰, te se šume protežu u brdskom predjelu: „Debelo brdo—Maglaj—Kotnjak“ pak sve do glasovitoga „Maksimovog hrasta“ (616 m. nad morem) nedaleko „Tisovca“.

Rečene šume većinom su izsječene od prije i sada, te je proti vlastniku bio proveden postupak po župan. upravnom odboru, radi prekršaja §: 3. i 4. š. z.

Izrečena je globla i prisilno pošumljenje.

Stih razloga dade se protumačiti, zašto je ral šume prodana jeftino t. j. nješto preko 70 kruna po rali, uzev u obzir i ostala zemljista.

Pošto gradiška imovna općina medjaši sa rečenim šumama, to se taj kup odobriti mora, pošto je učinjen u općem interesu i u interesu same imovne općine, jer je ista time svoj posjed znatno povećala i arondirala.

Uputno bi bilo, da gradiška imovna općina nastavi kupovati u požežkoj županiji ovakove većinom izsječene privatne šume.

Time će koristiti općim interesima, a naposeb imati će s vremenom najveću korist i sami njezini pravoužitnici.

Što je ali najglavnije kod toga, prelaze ovakova dobra iz tudjih u hrvatske ruke, a za tim treba svi da idemo! Gašo Vac.

Šumska industrijalna željeznica. Gradiška imovna općina kao posjednica šuma „Tisovačko brdo, Vrbovačko brdo, te Brestovac i Gračanica“ nakanila je prema zaključku svoga zastupstva, stvorenog u skupštini od 22. prosinca 1908. pod toč. 92. zapisnika, odobrenog naredbom kr. zemalj. vlade, odjela za unutarnje poslove od 16. veljače 1909. br. 9190. izgraditi uskotračnu šumsko-industrijalnu željeznicu na parnu silu, iz predjela svoje šume „Pilana“, do na prugu državne željeznice u selu Godinjaku, kraj Petrovasela.

Osnovana pruga bila bi duga 9 kilometara i 800 metara, te ide kroz porezne općine Tisovac i Godinjak, kotara Nova Gradiška, županija požeška. U glavnome teče projektirana pruga preko nekretnina gradiške imovne općine, a djelom preko privatnih i javnih nekretnina, te zem. zajednica.

Dne 1. srpnja t. g. obašlo je povjerenstvo imovne općine trasu, da sa interesiranim privatnicima, z. z. Tisovac i upr. općinom Staro-Petrovo selo sklopi nagodbu, glede otstupa potrebitog zemljišta.

Kako obično svagdje, tako i ovdje nije došlo do nagode, jer su pojedinci (većinom pravoužitnici) tražili u ime otstupa zemljišta neizmjerno visoke svote.

Pošto dobrovoljna nagoda uspjela nije, to se je imovna općina poslužila pravom, koje proizlazi iz §. 8. zakona o promicanju domaćeg obrta, zak. čl. III. — 1907. (zajednički zakon). Glasom toga §. a. može se u istom okviru (zak. čl. XXIII. od godine 1885.) i pod istim uvjetima dozvoliti prema zak. čl. XLI. od g. 1881. izvlastba nekretnina, k o j e s e n a l a z e u p r i v a t n o m v l a s t n i š t v u .

Na temelju §: 19. zak. čl. III. — 1907. propisano je, da se glede §. 8. spomenutog zakona povjerava provedba istoga u pogledu kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, banu kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije.

Gospodarstveni ured, obratio se je pretstavkom na Preuzvišenoga g. bana u pogledu izvlastbe zemljišta i izgradnje te industrijalne željeznice. Stalne je nade, da će predstavka povoljno riješena biti, pošto je izgradnja željeznice u interesu imovne općine i cijelog onog pučanstva!

Gašo Vac.

Trgovina drvom.

Dodatao k točki 2. na strani 398. o. l. saopćuje se, da se je onih 1030 hrastova, koje je na dražbi kod kr. kotar. oblasti u Sisku na 2. svibnja t. g. dostala tvrdka S. Benedik i sin, nalazilo u šumi zem. zajednice Srebrenik.

Uspjeh dražbenih prodaja stabala, u koliko nam je susretljivošću dotičnih uprava, ili kojeg od g. g. sudrugova do sada poznat, bio je slijedeći:

1 Kod dražbe obdržane na 30. kolovoza kod šumskoga ureda kneza Thurn-Taxisa u Lekeniku, je 39.125 hrastovih stabala, procjenjenih na 338.668 K, dostala tvrdka M. Kronberger i sin iz Budimpešte za 271.000 K. Prema tomu je jedno stablo prodano za 6K 92 fl. Razlog tomu će biti taj, što su se u šumama spomenutoga vlastelina i prvostolnoga kaptola zagrebačkoga između Lekenika i Siska, uslied brsta silnih gusjenica i zatim nadošavše medljike počeli silno sušiti naročito mladji hrastovi i hrastići, koji dakako niti imaju veliku drvnu gromadu, niti osobitu merkantilnu vrednost.

2. Oko 30.000 isto takovih stabala kao vlastelinstvo Thurn-Taxisa, prodao je i zagrebački prvostolni kaptol u spomenutim svojim šumama tvrdci Filipa Deutscha sinovi u Zagrebu i to stabla od 25—34 cm. prsnoga promjera uz cijenu od 3 K, a ona preko 34 cm. prsnoga promjera uz cijenu od 10 K 40 fl. po stablu bez obzira na uporabivost, te zajedno sa svim ogrevom i otpatcima.

3. Kod dražbe obdržavane na 29. rujna t. g. kod kr. kotarske oblasti u Našicama, dostao je:

a) 78 hrastova, 32 briesta i 3 jasena z. z. Razboište, Fischer d. d. u Našicama za 3.750 K;

b) 160 hrastovih stabala z. z. Vukovjevci isto Fischer d. d. u Našicama za 3.676 K;

c) dočim na 545 hrastova i 2130 bukava z. z. Gazije, procjenjenih na 14.980 K nije stigla nijedna ponuda.

4. Kod dražbe obdržavane na 1. listopada kod kr. kotar. oblasti u Sisku je 6630 hrastovih stabala z. z. Budaševo, dostala tvrdka Flipa Deutscha sinovi u Zagrebu za 56.710 K.

5. Dne 3. listopada kod kr. kotarske oblasti u Cirkvenici obdržavana dražba 515 jelovih stabala z. z. Bribir, procjenjenih na 10.309 K 76 fil. ostala je bezuspješna.

6. Dne 3. listopada kod ravnateljstva kr. gospodarskog učilišta u Križevcima obdržavana dražba vrhu 120 hrastovih stabala u šumi „Siroko Brezje“, procjenjenih na 4.989 K 56 fil. ostala je bezuspješna, pošto su stigavše ponude bile preniske.

7. Kod dražbe pet godišnjih sjećine u srezu Novsko brdo kr. šumarije u Raiću, obdržavane dne 7. listopada kod kr. nadšumaarskog ureda u Vinkovcima, je na bukova, grabova, hrastova i ina stabla, sa kubnim sadržajem od 28.681 m³, procjenjenih na 71.870 K, stiglo 7 ponuda, od kojih bijaše najniža sa 76.500 K, a najviša sa 122.816 K, koju je stavio Viktor Maisatz iz Mitrovice, koji je potom postao dostalcem.

8. Kod dražbe obdržavane 7. listopada kod kr. šumarskog ravnateljstva u Zagrebu, je na 8578 hrastovih i 33.880 bukovih, grabovih i inih stabala u III. i IV. sjekoredu kr. šumarije u Dragancu, procjenjenih na 932.558 K, stiglo u svemu 5 ponuda, od kojih je najniža glasila na 982.000 K t. j. 53% nad iskličnom cienom, a najviša je glasila na 1.354.000 K t. j. 45% nad isklišnom cienom, a stavljena je po filiali „Holzhandels-Gesellschaft-a“ u Budimpešti, koja je postala dostalcem.

9. Kod dražbe obdržavane dne 11. listopada u Zagrsbu kod povjerenstva krajiske investicionale zaklade, polučen je za niže navedene sjećine sliedeći uspjeh:

a) Sočna broj 1. sa 873 hrastova stabla, procjenjena na 224.039 K, dosta je Neuschlossova tvornica tanina i paropila u Sušini-Gjurgjenovcu kod Našica, za iznos od 350.700 K — dakle preplata 126.661 K;

b) Sočna broj 2. sa 911 hrastova, procjenjenih na 247.723 K, dosta je tvrdka Filipa Deutscha sinovi u Zagrebu za 351.909 K — dakle preplata 104.186 K;

c) Sočna broj 3. sa 968 hrastova, procjenjenih na 269.476 K, dosta je takodjer tvrdka Filipa Deutscha sinovi u Zagrebu za 381.99 K — dakle preplata 112.433 K;

d) Sočna broj 4. sa 826 hrastova, procjenjenih na 228.733 K, dosta je Sigmund Steiner iz Vel. Kaniže za 362.000 K — dakle preplata 133.267 K;

e) Krnić broj 1. sa 1819 hrastova, procjenjenih na 265.103 K, dostala je Neuschlossova tvornica tanina i parapila u Sušini-Gjurgjenovcu za 473.390 K — dakle preplata 208.287 K;

f) Krnić broj 2. sa 2118 hrastova, procjenjenih na 369.081 K, dostala je Hrv. eskomptna banka u Brodu n S. za 530.919 K — dakle preplata 161.838 K;

g) Boljkovo broj 1. sa 603 hrastova, procjenjenih na 285.210 K, dostala je tvrdka Filipa Deutscha sinovi u Zagrebu za 289.000 K — dakle preplata 3.790 K; i

h) Boljkovo broj 2. sa 861 hrastovih, 36 jasenovih, 651 briestova i 1865 bukovih i inih stabala, procjenjenih na 431.914 K, dostaо je Marko Benedik u Zagrebu za 507.777 K — dakle preplata 75.863 K.

Svih 8 na prodaju iznešenih sjećina bijaše procjenjeno na 2.321.279 K, a polučena je ukupna kupovnina od 3.247.604 K, ili preplata od 926.325 K t. j. 40% nad iskličnom cienom.

Kod ove dražbe prodana su zadnja prestarijela stabla sa onih 30.000 jutara šume, koja su u području brodskoga i petrovaradinskoga krajiškoga okružja, temeljem zapovjednoga pisma Nj. Veličanstva od 8. lipnja 1871. bila izlučena u investicionale svrhe u bivšem krajiškom području.

10. Kod dražbe obdržavane na 14. listopada kod kr. šumarskog ravnateljstva u Zagrebu, je na bukova, grabova i ina stabla u II. sjekoredu kr. šumarije u Sokolovcu, sa kubnim sadržajem od 2.975 m³, procjenjenih na 5.356 K, stigle su 4 ponude, od kojih je najpovoljnija bila ona Milana Sachsa u Zagrebu sa 7.850 K; dočim su isto takova stabla u VI. sjekoredu kr. šumarije u Ivanskoj, sa 18.937 m³ i iskličnom cienom od 29.950 K, ostala ne prodana, pošto nije stigla ni jedna ponuda.

11. Kod dražbe obdržavanje na 17. listopada kod gospodarskog ureda gradiške imov. općine, polučen je kod prodaje niže navedenih drvosjeka sljedeći uspjeh.

a) Čardacijska greda sa 2.743 hrastovih stabala, procjenjenih na 356.160 K, prodano je društvo „Holzhandels Act. Gesel. u Budimpešti za 533.000 K;

b) Kamare sa 628 hrastovih stabala, procjenjenih na 111.564 K prodane su Milanu Prpiću iz Vrpolja za 148.919 K; i

c) Ljekovac sa 433 hrastova stabala, procjenjena na 57.523 K, prodana je M. Gotthardi-u u Zagrebu za 90.100 K.

Procjena tih trijuh objekta izvosaila je 525.247 K, a polučeno je 772.019 K, dakle preplata je 246.772 K ili 47%.

Na drvosjeke P sunj sa 1.425 stabala, procjenjenih na 16.968 K, te Radinja sa 1.679 hrastovih stabala, procjenjenih na 113.579 K, nije stigla nijedna ponuda, a to vjerojatno radi teškoga izvoza i jer su stabla slabijih dimenzija.

12. Za dne 8. listopada odredjena dražba vrhu 18.756 hrastovih stabala u šumama pl. općine Turopolje, bez označe isklične cijene, bijaše odgodjena na 18. listopada uz iskličnu cijenu od 1.300.000 K, te je na taj dan najbolju ponudu stavila tvrtka Filipa Deutscha sinovi u Zagrebu, koja je ponudila 1.300.730 K, te uslijed toga postala dostalcem tih stabala.

13. Kod dražbe obdržavane na 20. listopada kod gradskoga poglavarstva u Varaždinu su na 388 hrastovih stabala u šumi Cukovec, procjenjenih na $926 \cdot 27 m^3$ i 17.634 K 07 fil., stigle 4 pismene ponude, od kojih je bila najveća ona M. C. Ebenspangera u Varaždinin na 20.625 K, koji je kod ustmenoga dražbovanja konačno ponudio 23.001 K t. j. 5.366 K 93 fil. ili 30 $\frac{4}{5}\%$ nad procjenom i time postao dostalcem. Za 296 pako hrastovih stabala u šumi Hrašćici, procjenjenih na $267 \cdot 16 m^3$ i 5044 K 57 fil. stigle su 3 pismene ponude, od kojih je najveća bila ona Rudolfa Putara, bačvara u Varaždinu, koji je ponudio 6.100 K, t. j. 1.055 K 43 fil. ili 21% nad iskličnom cijenom, a pošto nijedna ustmena ponuda nije bila povoljnija, to je on ostao takodjer dostalcem.

14. Kod dražbe obdržavane na 25. listopada kod gospodara uredu gjurjevačke imovne općine u Belovaru polučen je sljedeći veoma povoljni uspjeh:

a) Šumski predjel Panje sa 2.911 hrastovih stabala, procjenjenih na 104.870 K 76 fil. dostao je Vladko Deutsch u Zagrebu za 160.000 K;

b) Šumski predjel Crni jarci sa 700 hrastovih stabala, procjenjenih na 90.869 K 30 fil., dostala je tvrtka Holzhandels-Aktien-Gesellschaft u Beču za 161.000 K; i

c) Šumski predjel Piškornjaš-Vlaško polje sa 814 hrastovih stabala, procjenjenih na 149.891 K 60 fil., dostala je tvrtka S. Benedik i sin u Zagrebu za 241.517 K.

Prema tomu je napram iskličnoj cieni od 345.631 K 66 fil. polučena kupovnina od 562.517 K t. j. preplata od 216.985 K 34 fil. ili skoro 63% nad procjenom.

Kr. kotarska oblast n Daruvaru 10 listopada 1910.

Broj 12750—1910.

Predmet: Potočani-Katinci z. z. dražba 12.500 bukovih stabala.

Oglas dražbe.

Dne 14. studenog 1910. obdržavati će se u uredu kr. kotarske oblasti u Daruvaru u $\frac{1}{2}$ 11 sati prije podne javna dražba 12.500 bukovih stabala z. z. Potočani—Katinci uz iskličnu cijenu od 62.063 K. 16 fil.

Prodati se imajuća stabla mogu se pregledati u šumi z. z. Potočani—Katinci kraj sela Katinca i Potočana općine Gjulaves. Primjećuje se, da su ta stabla udaljena 6 — 8 km. od željezničke tovarne stanice Gjulaves uz dobre šumske puteve.

Izvozni rok do 31. prosinca 1.916.

Ispod isklične cijene stavljene ponude neće se uvažiti.

Vlastoručno po nudiocu ili njegovom punomoćniku podpisane ponude obložene sa 10% žaobinom, imadu se predati do 10 sati u jutro gore spomenutog dana u uručbeni zapisnik kr. ove kotarske oblasti.

Ponude imadu biti zapečaćene i providjene naslovom:

„Ponuda na 12.500 bukovih stabala z. z. Potočani—Katinci, koja će se prodavati dne 14. studene 1910. kod kr. kotarske oblasti u Daruvaru.

Kr. županijski tajnik,
upravitelj:

Radančević v. r.

Broj 3774 ex 1910.

Natječaj.

Kod kr. šumarskog ureda na Sušaku popuniti će se 3 lugarska mjesta sa godišnjom plaćom od 600 K. osobnim doplatkom od 100 K. te inim sistemizovanim nuzgrednim ber vima.

Lugarima se mogu samo oni imenovati koji su 1. vladanja neporočna, 2. prevaliti 24. godinu života, 3. sa uspjehom položili lugarski ispit, 4. vješt službenom jeziku u govoru i pismu te 5. koji uz podpunu duševnju i tjelesnu snagu bezpogrešno govore, vide i čuju.

Sa gornjim ispravama obložene, vlastoručno pisane biljegovane molbe imadu se najkasnije do 15. prosinca t. g. podpisom kr. šumarskog uredu predložiti.

Kr. šumarski ured.

Na Sušaku, dne 12. rujna 1910.

Broj: 1979.

Oglas dražbe.

U sredu dne 23. studena 1910. u 10 satih prije podne prodavati će se kod podписанoga ureda putem pismenih ponuda 18647 jelovih stabala uz isključnu cijenu od ukupno 217.050 K. 60 fil.

Dražbeni uvjeti mogu se uviditi u pisarni šumsko-gospodarstvenoga nreda za vrijeme uredovnih sati.

Šumsko-gospodarstveni ured.

U Otočcu, dne 21. listopada 1910.

Ispravak oglasa dražbe.

Za dan 29. listopada t. g. u Djakovu raspisana javna pismena dražba stabala iz šume biskupskog vlastelinstva, odgadja se, te će se obdržavati dne 5. studenoga t. g. u 10 sati prije podne.

Vlastelinstvo biskupije djakovačke u Djakovu.

Broj 4287 — 1910.

Oglas drvoprodaje.

Kod kr. šumarskog ureda na Sušaku obdržavati će se dne 21. studena 1910. u 11 sati prije podne javna dražbena rasprava radi prodaje niže naznačenih u šumi na panju konsigniranih i procjenjenih stabala.

Broj stavke Šumarija	Sjećina leži u šumskom predjelu	Sjekoredju		Površina		Broj konsigni- ranih stabala		Proc. drvna gromada u m ³		Isklična cijena K	
		okružju	čestici	zbiljna	u etatu uračunati se imajuća	jelovo	smrekovo	bukovo	čeli- njace listače		
1	Prieka kosa	II.	2 6/ 7/	29·14 41·00	14·86 20·91	570	60	320	3187 431	—	14.397
2	Prieka kosa	II.	2 6/ 7/	39·21 34·90		493	61	558	3880 796	—	18.307
3	Prieka kosa	II.	2 6/ 7/	9·60 42·00 30·12	4·61 20·16 14·46	437	80	473	2932 512	—	13.718
4	Javornik	III.	5 1/ 2/	58·06 30·65	30·77 17·78	986	316	345	84·5 247	—	14.821
5	Visibaba	IV.	1 7/	23·02	9·21	266	30	105	1010 120	—	5.816
6	Crni vrh	V.	2 3 2/	1·14 24·52	0·36 7 85	134	—	343	297 234	—	1.936
7	Crni vrh	V.	3 2/	25·50	6·63	39	—	191	137 232	—	12.90
8	Prošće	VI.	3 4 6/	63·90 14·00	12·14 8·82	176	58	571	591 686	—	46.03
9	Rapain palež	VII.	5 1/	61·07	17·10	—	—	458	— 552	1990	2.563
10	Kik	VIII.	9 5/ 10/ 11/	9 48 4·56 27·08	0·95 0·45 2·71	—	—	167	— 132	—	475
11	Kik	VIII.	9 5/ 6 7/ 8/ 9 10/	34·87 13·68 1·55 3·85 17·00 40·38	—	—	395	—	284	—	1.024
12	Veliki Lisac	A/I.	12 4/ 5 6/	1·71 16·23 38·30 73·16 10·31	20·28 6·49 22·98 43·90 6·19	33	14	4687	203 7974 17023	36.183	
13	Markovac-Samar	B/I.	1 3/	13·71	13·71	Bo- rovo 2229	101	—	2544	—	2.784
14	Markovac-Samar	B/I.	1 3/ 1/	4·66 22·76	4·66 2·76	Bo- rovo 1715	8	99	1455	— 48	7.289

	Broj stavke Šumarskog predjelu	Sjećina leži u			Površina		Broj konsigniranih stabala		Proc. drvna gromada u m ³		Isključna cijena K
		sjekored okružju	čestici	zbljina	u etatu uračunati se imajuća	jelovo	smrekovo	bukovo	za gradivo i tvorivo	četi- njače listače	
15	Švičko-bilo	IV.	5	2/. 1/. 1/. 2/.	52·60 8·32 102·59 10·10	31·56 4·99 61·54 6·06	1116	104 2320	1563	817 2778	9.916
16		IV.	6								
17	Kršan	Apatišan	A/II.	5	2/. 3/.	95·34 36·40	79·45 50·35	982	361 4139	6007 1700	8637 33.000
18	K o s i n j	Padežka kosa	A/I.	6	42/. 43/. 44/.	30·00 79·28 61·80	15·00 39·64 30·90	374	— 2149	1444 3034	— 11.902
19		Lomska duliba	A/II.	13	31/. 33/.	64·92 18·00	32·46 9·00	316	88 90	1075 66	— 4.576
20	Štirovača	Štirovača	A/III.	19	13/. 14/. 15/. 16/. 18	7·20 4·40 57·00 94·68 11·00	3·60 2·20 28·50 47·34 5·50	748	401 2182	2462 1018	— 10.562
21		Kozjak	A/IV.	29	19/. 20/.	94·80 41·32	47·40 20·66	32	— 3815	14 83	3150 3.841
22	Kartlobag	Crni dabar	5	14	1/. 4	75·80 5·40	27·25 1·94	230	jav. vor 93	670 357	jav. 107 1486 183
23		Crni dabar	5	14	4	84·20	29·23	133	jav. vor 43	754 210	jav. 50 1566 389
24	Gospic	Bužimsko bilo	6	—	17/.	90·10	—	83	jav. vor 2	722 95	jav. 2 452
25	Udbina	Šmaikovac	A/I.	4	1/. 2/	50·91 43·93	—	587	186 459	3194 326	1848 18.275
		Melinovac	A/II.	16	1/. 3/. 4/.	7·81 133·24 42·99	—	994	— 1524 4852	1371 7769	34.671

Žao bina je 10% izklične cijene.

Ponude imadu se staviti na pojedine hrpe.

Dražbeni i ugovorni uvjeti mogu se ugledati kod podписанog kr. šumarskog ureda i kod dotičnih kr. šumarija, te će se na zahtjev po kr. šumarskom uredu i pripisati.

N a S u š a k u, u mjesecu listopadu 1910.

Kr. šumarski ured.

Žir, divlji kostanj, bukvicu i Radix belladonna

kupuje i prodaje uz veoma povoljne cene

A. GRÜNWALD, zavod za lupljenje sjemenja i trgovina sjemenja.
Wiener-Neustadt, Austria.

Dopisnica uredništva.

Sl. kr. šum. rav. u Z., kr. nadš. uredu u V., te p. n. gg. B. H. u N. G.; B. S. u V. i D. G. u V. — Zahvaljujemo se usrdno na pripoštenim viestima, te se podjedno uljudno preporučamo i za buduće.

P. n. g. G. V. u P. — Najljepša hvala na pripoštenim viestima, tim većma, što ovakove opće zanimive stvari ne mogu moći dobiti od onih, kojim su te stvari u prvom redu poznate, te od kojih bih ponajprije mogli očekivati.

SADRŽAJ.

Strana

Revzija pravoužitničkoga katastra kod krajiških imovnih općina. Piše Petar Manojlović.	409—427
Medljuka i uzroci sušenja hrašca po Hrvatskoj. Piše B. Kosović	427—433
Šumarstvo županije požeške u godini 1909. Napisao Gašo Vac, kr. kot. šumar. (Svršetak)	433—438
Listak. Knjištvo	438
Različite vijesti: Društvo gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije u Osijeku. — Izložba peradi, golubova i kunića. — Šumarska (odnosno po našoj terminologiji lugarska) škola u Sarajevu. — Red predavanja u kr. šumarskoj akademiji u Zagrebu u zimskom semestru 1910./11. — Pedeset-godišnjica postojanja kr. višeg gospodarskog učilišta i ratarnice u Križevcima. — Upravni odbor županije požeške — Vlastelinstvo Skrabutnik. — Šumsko-industrijalna željezница.	439—442
Trgovina drvom	442—445
Oglasi	445—448

Zlatna kolajna sa izložbe u Parizu 1900.

Neuhöfer i sin (Neuhöfer & Sohn)

c. kr. dvorski mehaničar

Beč (Wien) I. Kohlmarkt 8. (Tvornica u Beču V. Hartmanngasse 5.

Izrađuje podjamstvom izvrstne izrade i točne rektifikacije

Bousolne strojeve
sa optičkom distanzijerom.

Mjerače stolove. Perspektiv ravnala.

Letve za nivelliranje. Šumarske bousole.

Promjerke

iz željeza i drva.

Mjeračke vrpce

iz platna ili ocijela.

Planimetre itd. — Pantografe.

Brojne čekiće, aparate za prenosa, cratala kao i sve vrsti matematičkih strojeva i mjerila.

Ilustrovani cjenici badava

Svi se popravci obavljaju najbolje u najkraćem roku.

Sveudiljna zaliha
svih vrsti mjeračkih
strojeva i pomagala.

